

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024

TOMÁŠ JINDRA

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminální policie

SWOT Analýza teroristické organizace HAMÁS

Bakalářská práce

SWOT Analysis of terrorist organization HAMAS

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. PhDr. Marian BRZYBOHATÝ, Ph.D.

AUTOR PRÁCE

Tomáš JINDRA

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 26. 2. 2024

.....
Tomáš JINDRA

Poděkování

V této práci bych rád vyjádřil své hluboké uznání a poděkování vedoucímu mé bakalářské práce, panu docentu PhDr. Marianu Brzybohatému, Ph.D., za jeho odborné poradenství, vedení a trpělivost při realizaci tohoto projektu. Dále bych chtěl poděkovat panu JUDr. Drahomíru Šachtovi za jeho cenné a četné přátelské diskuse týkající se problematiky Blízkého východu. A především bych chtěl vyjádřit hluboký dík své rodině za jejich trpělivost a nepřetržitou podporu.

ANOTACE

Bakalářská práce na téma SWOT Analýza Hamásu se věnuje historii Palestinsko-Izraelského území, včetně vzniku státu Izrael v roce 1948 a Arabsko-Izraelských válek, které ovlivnily vznik Hamásu. Dále se zaměřuje na ideologii, cíle a vývoj Hamásu, jeho strukturu a rozdíly mezi jeho sekcemi. Práce rozebírá vliv Hamásu na politiku a ekonomiku Palestinského státu a zkoumá, jak se měnilo vnímání Hamásu mezinárodním společenstvím a proč je hnutí zařazeno mezi teroristické organizace. Cílem SWOT analýzy, doprovázené PEST analýzou je posoudit, zda se Hamás může stát významným hráčem v politice, vojenství a ekonomice Palestiny a zda může přispět k vytvoření nového Palestinského státu. Výsledek analýzy ukazuje na mírně pozitivní výsledek Hamásu, avšak s doprovázenými zásadními faktory. Celková analýza je vypracovaná na základě informací čerpaných z relevantních a aktuálních zdrojů na internetu, dostupné literatury a médií, hodnocených v závislosti na sociálním cítění autora.

KLÍČOVÁ SLOVA

Analýza * Hamás * Izrael * Palestina * PEST * SWOT * Teroristická organizace

ANNOTATION

The bachelor's thesis on the topic "SWOT Analysis of Hamas" addresses the history of the Palestinian-Israeli territory, including the establishment of the state of Israel in 1948 and the Arab-Israeli wars, which influenced the emergence of Hamas. It further explores the ideology, objectives, and development of Hamas, its structure, and the differences between its sections. The thesis examines the impact of Hamas on the politics and economy of the Palestinian state and investigates how the perception of Hamas by the international community has changed and why the movement is listed among terrorist organizations. The aim of the SWOT analysis, complemented by a PEST analysis, is to assess whether Hamas can become a significant player in the politics, military, and economy of Palestine and whether it can contribute to the creation of a new Palestinian state. The analysis results indicate a moderately positive outcome for Hamas, albeit with significant accompanying factors. The overall analysis is compiled based on information sourced from relevant and current resources on the internet, available literature, and media, evaluated depending on the social sentiment of the author.

KEYWORDS

Analysis * Hamas * Israel * Palestine * PEST * SWOT * Terrorist organizations

OBSAH

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE A HISTORICKÉ POZADÍ	10
1.1. ZÁSADNÍ UDÁLOSTI PO VZNIKU NAŠEHO LETOPOČTU DO ROKU 1948	10
1.2. ZÁSADNÍ UDÁLOSTI OD ROKU 1948 PO SOUČASNOST	14
2. HAMÁS	17
2.1. HISTORIE PŘED ZALOŽENÍM ORGANIZACE	17
2.2. HAMÁS OD ROKU 1986	20
2.3. PŮVODNÍ IDEOLOGIE	23
2.4. SOUČASNÝ SMĚR.....	26
2.5. DŮLEŽITÉ OSOBY A ORGANIZACE.....	29
3. STRUKTURA HAMÁSU	36
3.1. MILITANTNÍ KŘÍDLO	37
3.2. CIVILNÍ KŘÍDLO	42
3.3. POLITIKA	45
3.4. FINANCOVÁNÍ	47
3.5. PROPAGANDA.....	51
4. PEST ANALÝZA	56
4.1. POPIS CÍLE ANALÝZY	56
4.2. ROZBOR JEDNOTLIVÝCH VLIVŮ	57
4.3. VÝSLEDEK ANALÝZY	66
5. SWOT ANALÝZA	68
5.1. POPIS CÍLE ANALÝZY	68
5.2. SWOT.....	68
5.3. STATISTIKA ANALÝZY.....	75
5.4. VÝSLEDEK A ZÁVĚR ANALÝZY	78
6. ZÁVĚR	79
7. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	81
SEZNAM ZKRATEK	98
SEZNAM PŘÍLOH	99
PŘÍLOHY	99

ÚVOD

Hamás je palestinské islamistické politické hnutí a jedna z nejkontroverznějších organizací působících na území Palestiny, která prošla za dobu své existence řadou změn, a to jak uvnitř organizace, ve vnímání této organizace palestinskými obyvateli, tak i v posuzování této organizace na mezinárodní úrovni. V současné době je převážně vnímána jako teroristická organizace, i když minimálně před událostmi z října 2023 je toto označení diskutabilní.

Název organizace Hamás je akronym – zkratka oficiálního názvu Hnutí islámského odporu¹. Vznikl v roce 1987 jako odbočka egyptských Muslimských bratří. Podle charty Hamásu, vydané v roce 1988, je ideou hnutí boj proti Izraeli a ustanovení islamistického státu v Palestině. Hamás kontroluje od roku 2007 část Palestinské autonomie, a to Pásmo Gazy, kde získala rozhodující vliv na základě vyhraných voleb. Hamás vznikl a působí na území, jehož historie sahá do nepaměti a kde se střetávají tři nejvýznamnější světová Abrahámovská náboženství – islám, křesťanství a judaismus. Toto území je zmítáno nesmiřitelnými rozpory a konflikty, vzniklými v důsledku jeho kolonizování židovskými přistěhovalci na počátku 20. století a vznik organizace Hamás je reakcí na tyto konflikty.

Úkolem této práce není pouštět se do rozborů příčin a okolností vzniku Izraelského státu. Podle názoru autora této práce je však nepochybné, že vznik Izraele provázely nespravedlnosti k původnímu obyvatelstvu, které byly spouštěčem nekonečné řady dalších kontroverzí, nesnášenlivosti, které ve svém důsledku negativně poznamenaly životy statisíců lidí v této oblasti. V novodobých dějinách na palestinsko-izraelském území je Hamás jedna ze tří nejdůležitějších organizací, která se snaží získat půdu zpět pro palestinské obyvatele a zároveň se snaží vládnout v komplikovaných podmínkách. K tomu Hamás využívá svou strukturu, která se dělí do čtyř křídel, přičemž civilní křídlo hnutí bylo do nedávna tím hlavním a zásadním. Otázkou je, zda obyvatelé Palestiny s metodami Hamásu

¹ Harakat al-Muqawama al-Islamiya – HAMAS – Hnutí Islámského Odporu.

souhlasí a zda věří, že Hamás je tím, kdo může efektivně jednat o zahájení mírového procesu za přijatelných podmínek pro palestinský lid a případně ukončit dlouholetý konflikt.

Cílem této práce je zjištění, zda se může teroristická organizace Hamás transformovat v subjekt, který bude regulérním partnerem pro mezinárodní společenství obdobně, jako se jím postupně stal Al Fatáh Jásira Arafata. K nalezení odpovědi mi dopomůže PEST a SWOT analýza hnutí Hamás, která je hlavním předmětem mé práce.

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE A HISTORICKÉ POZADÍ

Starověké území nazývané Kannán byl region, kde se začala psát nejstarší historie jeho obyvatel. První zmínky byly ve Starém zákonu a dalších starověkých textech, které píšou o Kananejcích, Semitských obyvatelích v době bronzové, kteří měli rozvinutou civilizaci, vyspělou architekturu, umění a náboženské přesvědčení. Semitští obyvatelé postavili jedno z nejstarších měst, Jericho, a vymysleli komplexní systém obchodu s různými kulturami.

Od doby bronzové, až do dnešního století na tomto území proběhl nespočet zásadních událostí, které zanechaly svůj výrazný otisk v historii lidstva. Region, na kterém se nachází mnoho významných míst a kde se rodila historie tří významných náboženství – judaismu, křesťanství a islámu, je pro všechna tato náboženství posvátnou půdou.

Území využívané Semity, vystřídali kočovní Izraelité, kteří později založili monarchii a vytvořili království, až po Asyřany, Babyloňany, Peršany, Římany a Turky. Konec turecké vlády a rozpad Osmanské říše ve dvacátém století stál na počátku ambic jednotlivých národů a náboženství na jeho ovládnutí a postavil mezinárodní společenství před otázku, jak těmto snahám spravedlivě vyhovět.

1.1. Zásadní události po vzniku našeho letopočtu do roku 1948

- 132-135 n. l. **Šimon Bach Korba**, byl vůdcem druhé Židovské války, která skončila katastrofální porážkou, jejímž důsledkem bylo odvezení mnoha židů do římského otroctví, zákaz židovské víry, migrace a vyhnání a rozptýlení židů do okolních států (diaspora). Provincie Judea byla přejmenovaná na **Sýria-Palestina**, odkazující na původní obyvatele Palestiny a nepřátele židů – Filištíny. Jeruzalém byl přejmenován na **Aelia Capitolina** a do města byl židům vstup zakázán.

- 632 n. l. **vznik Islámu** (*Prorok Mohamed – 570-632 n. l. je považován za posledního proroka*). Muslimové věří že Bůh zjevil Mohamedovi pravdy a pokyny, které byly sepsány v Koránu.

- 638 n. l. **Arabové dobývají Jeruzalém** a uzavírají písemnou dohodu autonomie židů a křesťanů ohledně náboženské svobody.²

- 1099 n.l. **dobyli křižáci Jeruzalém** – mnoho muslimů a židů bylo zmasakrováno, a tak se Palestina dostala pod nadvládu Evropy a byl zaveden feudální systém správy. Stavěli se sakrální stavby a hrady. Jeruzalém byl největším křižáckým státem. Postavení židů v období křižácké vlády se lišilo v závislosti na aktuální politické situaci a konkrétních okolnostech v daném období – od určité míry tolerance po pogromy ve 12.-13. století.³

- 1517 n. l. jsou poraženi Mameluci tureckým sultánem Semilem I. a Palestina, Svátá země se stává součástí **Osmanské říše**. Zaveden byla založena centralizovaná vláda v čele se sultánem a chalífou v jedné osobě a správa říše byla v podobě Milletů tzv. autonomních náboženských obcí.⁴

- V druhé polovině 19. století značně sílil **Sionismus** neboli hnutí, jehož cílem je získání samostatného území pro židovský národ. V moderní podobě je sionismus definován jako snaha o legálně zajištěný prostor pro židovské obyvatelstvo na území Palestiny.

- V roce 1878 byla v Palestině **první sionistická osada**, která vznikla za pomoci Rothschildů, a následovala první vlna přistěhovalců roku 1882-1903 nazývaná Alija (celkem přišlo do Palestiny asi 35 000 židů). Sionismu a arabského nacionalismu později Britové využili v první světové válce.⁵

² Zdroj: ČEJKA, Marek. Izrael a Palestina. 5. aktualizované. Books and Pipes, 2022. 978-80-7485-254-1

³ Zdroj: ČEJKA, Marek. Izrael a Palestina. 5. aktualizované. Books and Pipes, 2022. 978-80-7485-254-1

⁴ Zdroj: ČEJKA, Marek. Izrael a Palestina. 5. aktualizované. Books and Pipes, 2022. 978-80-7485-254-1

⁵ Zdroj: RUTGERS. Early Zionist Settlement in Palestine [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://sites.rutgers.edu/jewish-agriculture/a-world-of-jewish-farming/early-zionist-settlement-in-palestine/>

- 1896 **Otázka hledání židovského státu**. Tato myšlenka eskalovala po vydání knihy „Židovský stát“ od Teodora Herzla. Idea knihy nebyla podpořena, ale díky ní byl v roce 1897 první sionistický kongres ve Švýcarsku, který řešil osídlení Palestiny (tzv. *Basilejský program*).

- 1911 byla založena „**Palestinská národní strana**“ na protest proti židovskému přistěhovalectví. K migraci židů trápily Arabové i ekonomické problémy, které byly řešeny prodejem palestinské zemědělské půdy židům. Jelikož pozemky vlastnily Arabské klany, které v Palestině nežily, tak tyto změny umocnily spor mezi Palestinci a židy.⁶

- 1904 až 1914 **druhá Alija** tzv. nejvýznamnější přistěhovalecká vlna židů na území Palestiny zapříčiněna antisemitismem v carském Rusku. Celkově během deseti let přišlo do Palestiny odhadem 40 000 židů a jejich počet se vzrostl na 90 000 žijících židů na území Palestiny. Populace Arabů byla v roce 1914 celkem 500 000.⁷

- 28.7.1914 – 11.11.1918 **První světová válka** známá také jako Velká válka nebo „válka, která ukončí všechny války“. Arabové za podpory britských expedičních sil bojují proti Osmanské říši – Turkům.

- 1917 byl **dobyť Jeruzalém** „Anglií“ který využil síly místních povstaleckých Arabů. Dobytím byla ukončena čtyři století trávající Turecká nadvláda. Britský generál Allenby vstoupil do Jeruzaléma dne 11.prosince jako vítěz tažení.

⁶ Zdroj: ČEJKA, Marek. Izrael a Palestina. 5. aktualizované. Books and Pipes, 2022. 978-80-7485-254-1

⁷ Zdroj: KEHILA. Historie Alija. [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.kehilaprag.cz/cs/novinky/historie-alija>

- 2.11.1917 - **Balfourova deklarace** ⁸ byla důležitým mezníkem v postoji Anglie ke vzniku židovského státu a to přesto, že se nejednalo o žádný oficiální či závazný dokument, ale pouze o deklarovaný projev sympatií tehdejšího Anglického ministra zahraničí ke vzniku domoviny židovského lidu na území Palestiny. Vlastní text deklaráce, který sepsal lord Alfred Milner, a byl adresován představitelům anglické židovské komunity (*lordu Rothschildemu*), deklaroval mimo zmíněných sympatií i předpoklad nepoškodit při tom občanská a náboženská práva nežidovských společenství v Palestině.

- 1919 až 1923 proběhla **třetí Alija** z Ruska a Polska, která přinesla celkem 35 000 židů na území již Britského mandátu Palestina.⁹

- 1928 **založení Muslimského bratrstva** (*zakladatel Hasan al-Banná v Egyptě*).¹⁰ Roku 1935 Muslimské bratrstvo je řízeno v Palestině.

- 1936 až 1939 **Velké Arabské povstání** mířeno proti židům, a především proti Britské nadvládě. Důvodem byl obrovský nárůst židů, který byl důsledkem dění v Evropě s nacistickým Německem.

- 1947 vyvrcholení spor mezi židy a Velkou Británií, byl důsledek **vzdání se mandátu**. OSN přijala plán Británie na rozdělení Palestiny a Izraele se správou Jeruzaléma pod OSN. Židé plán přijali, ale Arabové odmítli.

- 29.11.1947 – OSN **Rezoluce 181 (II)**. Známa také, jako Plán OSN na rozdělení Palestiny.¹¹

⁸ Zdroj: MODERNÍ DEJINY. Balfourova deklaráce. [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.moderni-dejiny.cz/clanek/balfourova-deklarace-2-11-1917/>

⁹ Zdroj: KEHILA. Historie Alija. [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.kehilaprag.cz/cs/novinky/historie-alija>

¹⁰ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

¹¹ Zdroj: BRITANNICA. United Nations Resolution 181 [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/United-Nations-Resolution-181>

1.2. Zásadní události od roku 1948 po současnost

- 14.5. 1948 – Den před ukončením mandátu Velké Británie, **Izrael vyhláší samostatnost**. V den vzniku Izraele žilo na území 1,2 milionů Arabů a cca 650 tisíc Židů.¹²
- 15.5. 1948 – **První Arabsko - Izraelská válka** – Armáda pěti Arabských států napadá Izrael.¹³ (*Jordánsko, Egypt, Irák, Libanon, Sýrie, dále také v omezené účasti Saudská Arábie a Jemen*).
- 11.12. 1948 na valném shromáždění OSN byla vydána **Rezoluce 194**¹⁴, která obsahuje tři důležité body: nové rozdělení Palestinského území, lépe odpovídající demografické realitě, úplný a bezpodmínečný návrat uprchlíků a mezinárodní status Jeruzaléma.
- 1949 byly stanoveny dočasné hranice nazývané **Zelená linie**¹⁵ („*Green line*“) hranice byly uzavřeným příměřím Izraele se sousedními státy: Egypt, Sýrie, Jordánsko.
- 1959 byl založeno **hnutí Fatah** a mezi zakladatele patří Jásir Arafat. Hnutí bylo založeno s ideologií, že Palestina bude osvobozena Palestinskými Araby.¹⁶
- 28.5.1964 založení **Organizace pro osvobození Palestiny** (OOP) s jejím prvním předsedou organizace zaujímá protiizraelský postoj.

¹² Zdroj: BRITANNICA. Demographic trends. [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Israel/Demographic-trends>

¹³ Zdroj: ČEJKA, Marek. Izrael a Palestina. 5. aktualizované. Books and Pipes, 2022. 978-80-7485-254-1

¹⁴ Zdroj: DEPARTMENT OF STATE. Bureau of Public Affairs. 1948 - UN General Assembly Resolution 194 [online]. [vid. 2024-01-11]. Dostupné z: <https://2001-2009.state.gov/p/nea/rls/22566.htm#>

¹⁵ Zelená linie je termín označující demarkační linii mezi Izraelem a jeho arabskými sousedy, která vznikla na základě Armistických dohod z roku 1949 po konci Arabsko-izraelské války v roce 1948.

¹⁶ Zdroj: ČEJKA, Marek. Izrael a Palestina. 5. aktualizované. Books and Pipes, 2022. 978-80-7485-254-1

- 5. až 10. června 1967 – **Šestidenní válka** tzv. Třetí arabsko-izraelská válka, byl konflikt mezi Izraelem a koalicí Egypta, Sýrie a Jordánska, kde hranice „*zelené linie*“ byly naprosto změněny a tato válka ovlivnila území do dnes. Egypt ztratil Gazu, Jordánsko východní Jeruzalém a celý západní břeh Jordánu a Sýrie přišla o klíčové Golanské výšiny.¹⁷

- 1986 ZALOŽENÍ ORGANIZACE HAMÁS v Hebronu.¹⁸

- 8.12.1987 – 13.9.1993 **První Intifáda** – v arabštině znamená „*povstání*“, bylo povstáním Palestinců proti izraelské okupaci na Západním břehu Jordánu, v Pásmu Gazy a ve východním Jeruzalémě. Začala v prosinci 1987 a trvala až do Madridské konference v roce 1991, ačkoli někteří její uzavření datují k podpisu dohod z Osla v roce 1993.

- 13.09.1993 **Dohody z Osla**, byl soubor dohod mezi OOP a vládou Izraele, podepsané v norském Oslu. Tyto dohody jsou považovány za historický obrat v dlouhodobě trvajícím konfliktu, jelikož představovaly první formální uznání Izraele ze strany Palestiny a díky tomu došlo k prvnímu přímému jednání mezi oběma stranami. Hamás s dohodami nesouhlasil a silně vystupoval proti dohodám i proti uznání státu Izrael.

- 2005 **Izrael se jednostranně stahuje z Pásmu Gazy** – v srpnu bylo Izraelskou vládou schváleno stažení a opuštění 21 Izraelských osad z Pásmu Gazy a 4 Izraelských osad ze Západního břehu z důvodu bezpečnosti a kroku k ukončení Palestinsko-Izraelského konfliktu. Hamás tak dostal pod kontrolu tzv. Filadelfskou cestu mezi Palestinou a Egyptem.¹⁹

¹⁷ Zdroj: ČEJKA, Marek. Izrael a Palestina. 5. aktualizované. Books and Pipes, 2022. 978-80-7485-254-1

¹⁸ V knize Syn Hamásu na straně 277 upozorněno na nepřesnosti historických záznamů s chybným datem vzniku organizace 1987 a 1988. Zdroj: JÚSUF, Mosab Hasan. Syn Hamásu. 1 vydání. Nakladatelství ROSA, 2018. ISBN 978-80-9054-187-0.

¹⁹ Zdroj: ČEJKA, Marek. Judaismus a politika v Izraeli. 3. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-39-8.

- V lednu 2006 **vyhrává Hamás Palestinské parlamentní volby** ²⁰ – Mezinárodní kvarteto (USA, OSN, EU a Rusko) dalo Hamásu ultimátum, aby vláda řízená právě Hamásem uznala stát Izrael, ukončila veškeré teroristické činnosti a dodržovala všechny předchozí dohody jinak bude mezinárodní pomoc zastavena. Hamás odmítl a kvarteto pomoc zastavilo.

- 2012 Izrael přichází s **operací Ochranný štít**, jednalo se o operaci vedenou Izraelskými obrannými silami v Pásmu Gazy. Cíl by jasný, zastavit raketové útoky a zničit militantní infrastrukturu Hamásu a dalších Palestinských vojenských skupin v regionu.

- **7. května 2021** Operace strážce zdí byl předposledním konfliktem mezi palestinskými demonstranty a izraelskou policií, důvodem byl protest proti rozhodnutí izraelského Nejvyššího soudu o **vystěhování palestinských obyvatel ze čtvrti Sheikh Jarrah** k tomu konflikt podpořilo omezení vstupu do mešity Al-Aksá ve stejné čtvrti, během svatého měsíce Ramadán. Následovalo ultimátum vydané Hamásem, a jelikož nebylo ze strany Izraele splněno, vypukly boje, které trvaly 11 dní, a bylo zabito přes 250 Palestinců včetně dětí. Při náletech na Pásmo Gazy byla rovněž silně poničena infrastruktura. Na straně Izraele zemřelo 12 lidí včetně dvou dětí. Tento konflikt měl vliv i na plánované parlamentní volby v Palestině, které byly po několikáté odloženy. ²¹

- 7. října 2023 **Hamás útočí na Izrael** a páchá teroristické činy na jeho území. Izrael zahajuje operaci **Železná meče**.²²

²⁰ Zdroj: EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Back to democracy: Europe, Hamas, and the Palestinian elections. [online]. 18. března 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://ecfr.eu/publication/back-to-democracy-europe-hamas-and-the-palestinian-elections/>

²¹ Zdroj: AKTUALNE.CZ. Izrael a Hamas kývly na příměří. [online]. 21. května 2021 [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/izrael-a-hamas-pristoupily-na-primeri-bude-jej-monitorovat-e/r~158b88c0b9a111ebb98b0cc47ab5f122/>

²² Zdroj: AKTUALNE.CZ. Izrael v reakci na útoky spustil operaci železná meče. [online]. 7. října 2023 [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/palestinci-utoci-na-izrael-raketami-do-zeme-pronikly-i-jejic/r~e8cf44a264cf11eea25a0cc47ab5f122/>

2. HAMÁS

Akronym Hamás je arabským výrazem „nadšení“ vycházející z názvu Hnutí Islámského odporu v originálním znění „Harakat al-Muqawama al-Islamíja“. Hamás je jedním z nejznámějších fundamentalistických hnutí na území Palestinské autonomie. Je politickou islamistickou stranou spřízněnou s hnutím Muslimských bratří²³ založeného roku 1928. Hamás je od samého počátku strukturovanou organizací dělící se obecně na dvě křídla. Jedno křídlo organizace je civilní a věnuje se politice, humanitní činnosti i sociálnímu systému. Druhá část organizace je militantní a nese název po palestinském mučedníkovi Izz ad-Dína al Qassam,²⁴ zkráceně nazývané Brigáda Kassám. Dnes se dělí i struktura militantního křídla a Hamás má například v Pásmu Gazy bezpečnostní policejní sbory. Motto Hamásu by se dalo velice zjednodušeně shrnout do věty „*Teror pro Izrael a solidarita pro Palestince a muslimy*“²⁵

2.1. Historie před založením organizace

K tomu, abychom pochopili organizaci Hamás a stejně tak všechny ostatní organizace na palestinském území je nutné začít u základu této organizace a tím je víra, založená na islámském učení. Je velice důležité a zároveň složité pochopit základní atributy této víry. K pochopení a roztřídění některých událostí a jejich důsledků mi pomohla kniha *Korán, Meč a Volební urna*, od českého politologa Marka Čejky.

Pro účely této práce začnu v Osmanské říši zejména v letech 1517-1914. V těchto letech byl zřetelný pozvolný, ale kontinuální úpadek islámské víry a mohly za to především aspekty Osmanského systému v podobě persekucí, daní, a korupcí. Osmanský Chalífát byl příliš daleko v Istanbulu od všeho dění, a tak se pochybnost a ztráta ideálů stupňovala. Dokonce před začátkem dvacátého století

²³ Muslimská bratrství je sunnitské islámské a politické hnutí, založené v Egyptě. Cílem hnutí je prosazování islámského zákona a hodnot, a jeho vliv se rozšířil po celém světě.

²⁴ Izz ad-Dína al Qassam, Zdroj: AL JAZERRA. What is Hamas's armed wing, the Qassam Brigades? [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/26/who-are-qassam-armed-resistance-in-gaza>

²⁵ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

mnozí ztratili víru a hlásili se ateismu nově přicházející komunistické ideologie. K tomu na konci 19. století do Palestiny přichází poměrně velká část imigrantů z důvodů Aliji.²⁶ Úpadek víry, ateismus, příchod židů, to vše vedlo Hasan al-Banná k založení Muslimského bratrstva v roce 1928 v Egyptě. Muslimské bratrstvo začalo přebudovávat arabskou společnost znovu na základních principech islámu a během desetiletí mělo Muslimské bratrstvo svou pobočku v každé egyptské provincii. Po dvaceti letech od založení mělo bratrstvo okolo půl milionu členů, především z té nejchudší vrstvy muslimů, kteří byli této ideji věrně oddáni. V roce 1936 má Muslimské bratrstvo okolo 50 poboček, včetně pobočky v Palestině, a okolo milionu členů.²⁷

Veškerý život byl založen na islámu, který zjednodušeně má dvě složky. První složka vyzývá muslimy k lásce a pomoci chudým, vzdělávání, starosti o druhé, především sirotky a starce, a na jejím principu bylo založeno Muslimské Bratrstvo. Druhá složka Koránu²⁸ vyzývá k džihádu a boji za účelem vybudování Chalífátu po celé zemi. Významnou událostí byl rok 1948, kdy se Muslimské bratrstvo pokusilo o puč v Egyptě z důvodu rostoucího sekularismu²⁹. Než však puč vyvrcholil, tak Británie ukončila svůj mandát v Palestině a Izrael 14.5. 1948 vyhlásil nezávislý Židovský stát. V té době na území žilo 1,2 milionů Arabů a zhruba 650 tisíc židů. Dne 11. prosince roku 1948 na valném shromáždění OSN byla vydána Rezoluce 194 (*United Nations General Assembly Resolution 194*), kterou podpořilo 35 států, 15 bylo proti a 8 se zdrželo hlasování.

Rezoluce je obsáhlá, ale za zmínku stojí tato část: *„uprchlíci, kteří si přejí vrátit se do svých domovů a žít v míru se svými sousedy, by měli být k tomu co nejdříve umožněni, a že by měla být vyplacena kompenzace za majetek těch, kteří se rozhodnou nevrátit, a za ztrátu nebo poškození majetku, který by podle zásad*

²⁶ Alija je název pro židovskou imigraci do Palestiny tzv. návrat domů. Docházelo v tomu na konci 19. století především v důsledku protižidovským opatření v carském Rusku.

²⁷ Zdroj: COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Egypt's Muslim Brotherhood. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/background/egypts-muslim-brotherhood>

²⁸ Korán je posvátná kniha islámu, která je považována za Boží slovo, zjevené proroku Muhammadovi archandělem Gabrielem.

²⁹ Sekularismus je filozofický a politický postoj, který usiluje o oddělení náboženství od státních a veřejných záležitostí.

*mezinárodního práva nebo spravedlnosti měl být nahrazen vládami nebo odpovědnými orgány".*³⁰

Den po vyhlášení nezávislého státu Izrael vypukla první arabsko-izraelská válka a Izrael napadli Jordánsko, Egypt, Irák, Libanon, Sýrie, Jemen a Saudská Arábie. V Izraeli je tato válka nazývána jako Válka za nezávislost, která skončila roku 1949 až 1950. V té době opouští své domovy téměř 750 tisíc palestinských Arabů. Roku 1967 probíhá třetí arabsko-izraelská válka, známá také jako Šestidenní válka. Téhož roku lze říci, že se budují nepsané začátky hnutí Hamás, vyvolané okupací Izraele v Pásmě Gazy a Západního břehu, známého taky jako West Bank. V té době se budoucí zakladatel Hamásu a jeden z tehdejších členů Muslimského bratrstva, šejk Ahmed Yassin, věnuje kázání a charitativní činnosti. Učil se stejně jako mnoho dalších významných členů budoucího Hamásu v Jordánsku, kde se v 70. letech potkávali lidé z Egypta, Palestiny, Sýrie, přičemž: *„touhou těchto mužů bylo zachraňovat lidi a zlepšovat kvalitu jejich života, nikoliv zabíjet a ničit“.*³¹

O šest let později v roce 1973 založil organizaci Islámské centrum v originálním znění al-Mujamma' al-Islamí,³² která byla jednou z odnoží Muslimského bratrstva. Organizace byla financována muslimskou daní Zakát³³. Jednalo se o charitativní organizaci, která nabízela kliniky, lékařské ošetření, kluby pro mládež a mimo jiné stavěla mešity a školy. V roce 1979 byla organizace uznána i Izraelem a zřídila Islámskou univerzitu v Gaze. Izrael tuto organizaci podporoval s vidinou, že organizace bude s pomocí popularity arabského obyvatelstva politickou opozicí proti Organizaci pro osvobození Palestiny. OOP v té době prováděla ozbrojené útoky proti Izraeli.

³⁰ Zdroj: UNRWA. United Nations General Assembly Resolution 194. [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/content/resolution-194#:~:text=The%20United%20Nations%20General%20Assembly,not%20to%20return%20and%20for>

³¹ Zdroj: JÚSUF, Mosab Hasan. Syn Hamásu. 1. vydání. Nakladatelství ROSA, 2018. ISBN 978-80-9054-187-0.

³² Zdroj: INTROVIGNE, Massimo. The Origins of Hamas. 3. Between Islamization and Armed Struggle [online]. 2. prosinec 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://bitterwinter.org/the-origins-of-hamas-3-between-islamization-and-armed-struggle/>

³³ Zakát je jeden ze pěti pilířů islámu, což je povinná forma almužny, kterou musí vykonávat každý muslim s dostatečným majetkem.

V roce 1984 byla Izraelskou armádou přepadena mešita Al-Mujamma al-Islami, v které byla nalezena skrýš se zbraněmi a šejk Ahmed Yassin byl spolu dalšími uvězněn a odsouzen k 13 letům vězení. Ahmed Yassin byl také obviněn ze založení skupiny, která vyzývala muslimy k ozbrojenému boji proti Izraeli. V roce 1985 proběhla výměna vězňů mezi Palestinou a Izraelem během které byl propuštěn i Ahmed Yassin. Jeho uvěznění však podpořilo jeho radikálnost a o rok později zakládá hnutí Islámského odporu.

2.2. Hamás od roku 1986

Roku 1986 v palestinském Hebronu, byla založena organizace Hamás členy Muslimského bratrstva v čele s výše zmiňovaným šejkem Ahmedem Yassinem. Tato nová organizace velice rychle rostla, získávala sledovanost a podporu palestinského lidu. V některých zdrojích se datuje rok založení 1987 a spojuje se založení organizace s první Intifádou, kterou oficiálně vedla Organizace pro osvobození Palestiny, ale je známo, že radikální tah byl především na straně Hamásu (*proto budu uvádět dále rok 1987*). Z počátku obě organizace kooperovaly, i když rivalita mezi nimi byla od počátku znatelná. Tolerance byla zachována s velkou nevolí, jelikož spor mezi oběma organizacemi by vedl k ukončení Intifády. OOP si samozřejmě uvědomovala sílu a cítila podporu palestinského lidu k Hamásu a jelikož OOP neměla monopol, lid měl na výběr ze dvou organizací a tím novou nadějí.

V prvních letech se Hamás zaměřil především na své civilní křídlo, poskytoval palestinskému lidu sociální a humanitní služby na okupovaném území, své služby zefektivňoval a získal si tak řádnou podporu, kterou potřeboval. To pomohlo organizaci vybudovat vzájemnou podporu mezi samotnými Palestinci. Hamás chvíli po založení v srpnu roku 1988 vydal svou chartu³⁴, kde se hnutí definovalo jako palestinská větev Muslimského bratrství. V chartě jasně vystupuje násilně proti státu Izrael a jako jedinou správnou cestu a jediný účinný okamžitý

³⁴ Charta Hamásu, známá také jako Pakt Islámského odbojového hnutí. Tento dokument slouží jako zakládající prohlášení hnutí Hamás a popisuje jeho ideologické a politické cíle.

prostředek k vyřešení problému považuje džihád.³⁵ V chartě je přímo zmíněno, že „*Palestina je země islámu, kterou nikdy nenechají nevěřícím. Vést svatou válku a bojovat proti Izraeli je povinností pro každého muslimského Palestince*“.³⁶ Hamás nepřipouští kompromis ani toleranci a má jasný cíl, a to zničit Izrael. Jedná se o dost podobnou chartu jako měla v prvopočátku OOP.³⁷ Od začátku tedy bylo jasné, že Hamás odmítal jakékoliv jednání, které by podstoupilo jedno státní řešení a nepřipouštěl Izraeli nárok na žádnou půdu.

V reakci na vlnu represí ze strany Izraele založil Hamás v roce 1991 své militantní křídlo, které nazval Brigády Kassám.³⁸ První útok militantního křídla Hamásu byl reakcí na masakr věřících v Hebronu v mešitě Ibrahimi dne 25.2.1994.³⁹ Hamás ze své strany vypověděl mírové dohody z roku 1993, které jsou známé jako dohody z Osla podepsané OOP. Spolu s organizací Islámský džihád zvýšil intenzitu své kampaně proti Izraeli a pomocí svých sebevražedných atentátníků započal teroristickou kampaň. Je ovšem nesmírně důležité vnímat tyto kroky jako kroky ze strany militantního křídla Hamásu. Zlomový bod byl pro celou organizaci v roce 1997, kdy USA označily Hamás, jako teroristickou organizaci.⁴⁰ I to přesto, že Hamás vedl stejný násilný odpor během druhé intifády v roce 2000, jako militantní křídlo Fatahu zvané Tanzim⁴¹, Fatah jako teroristickou organizaci žádná západní země oficiálně neoznačila. Většina komentářů se shoduje na tom, že tomu bylo díky Jásiru Arafatovi, který byl respektován jako dlouholetý politický vůdce.

³⁵ Džihád v islámu znamená „úsilí“ nebo „boj“. Má dvě hlavní formy: „velký džihád“ jako duchovní boj za osobní rozvoj a „malý džihád“, který může zahrnovat fyzický boj za ochranu nebo rozšíření islámu.

³⁶ Charta: Zdroj: THE COVENANT OF THE HAMAS - MAIN POINTS [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://irp.fas.org/world/para/docs/880818a.htm>

³⁷ Zdroj: JEWISH VIRTUAL LIBRARY. The Original Palestine National Charter (1964) [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/the-original-palestine-national-charter-1964>

³⁸ Zdroj: EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Izz al-Din al-Qassam Brigades (IQB) - Hamas. *ECFR* [online]. 21. březen 2018 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/izz_al_din_al_qassam_brigades/

³⁹ Zdroj: ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina - Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 2. vyd. Praha: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-16-9.

⁴⁰ Zdroj: WILSON CENTER. Hamas: Timeline of US Sanctions 1995-2023 [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.wilsoncenter.org/article/hamas-timeline-us-sanctions-1995-2023>

⁴¹ Tanzim je militantní křídlo palestinské politické strany Fatah, známé pro své ozbrojené aktivity během druhé intifády proti izraelským cílům.

Po smrti Jásira Arafata v roce 2004 došlo i k ukončení druhé Intifády. Stejně jako Arafat, tak v roce 2004 zemřel duchovní otec Hamásu šejch Ahmad Jásín, který vedl náboženskou ideologii Hamásu, od jeho založení.

V roce 2006 probíhaly parlamentní palestinské volby a Hamás získal volbou palestinského lidu většinu křesel.⁴² Tento výsledek vedl k územnímu a politickému rozkolu mezi Pásmem Gazy kontrolované Hamásem a Západním břehem kontrolovaným Fatahem. Od roku 2007 se Hamás zapojil do ozbrojených konfliktů s Izraelem, včetně války v Gaze v letech 2008–2009 nebo operace Pilíř obrany v roce 2012⁴³ či následná operace Ochranné ostří v roce 2014.⁴⁴

I přes veškeré ozbrojené útoky a vojenské akce má Hamás nadále velkou podporu v palestinském lidu a je klíčových hráčem v politické scéně. Pomáhá mu k tomu nezkorumpovaná pověst, a především jeho sociální a humanitární aktivity v Pásmu Gazy. Do dnešního dne ale zůstávají mezi Fatahem a Hamásem ideologie a cíle rozdílné, což způsobilo fakt, že ani po 17 letech nedošlo k několikrát plánovaným volbám. Nakonec však k jedné shodě došlo, a tím bylo přijetí návrhu dvou státních řešení.⁴⁵

V roce 2017 Hamás představil nový dokument⁴⁶ ve kterém akceptoval prozatímní palestinský stát podél hranice „Zelené linie“ zřízené před šestidenní válkou roku 1967. Touto změnou se Hamás prezentoval po změně politického vedení mezi dlouholetým vůdcem Khaleda Meshaala a současným vůdcem Ismailem Haniyehem. Dokument obsahoval i další změny, které by dříve Hamás v žádném případě neakceptoval, ale Izrael dokument zamítnul a prohlásil, že se Hamás pouze snaží oklamat svět.⁴⁷ I když dokument a postavení Hamásu

⁴² Zdroj: IROZHLAS. Radikální Hamas překvapivým vítězem palestinských voleb. [online]. 26. leden 2006 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/radikalni-hamas-prekvapivym-vitezem-palestinskych-voleb_200601261234_mtaborska

⁴³ Zdroj: JEWISH VIRTUAL LIBRARY. Background & Overview of Operation Pillar of Defense [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/background-and-overview-of-operation-pillar-of-defense#>

⁴⁴ Zdroj: IDF. Operation Protective Edge. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.idf.il/en/mini-sites/wars-and-operations/operation-protective-edge/operation-protective-edge/>

⁴⁵ Zdroj: BRITANNICA. Two-state solution [online]. 6. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/two-state-solution>

⁴⁶ Zdroj: A DOCUMENT OF GENERAL PRINCIPLES AND POLICIES. [online], 2017 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z:

<https://palwatch.org/storage/documents/hamas%20new%20policy%20document%20010517.pdf>.

⁴⁷ Zdroj: DW. Hamas recognizes 1967 borders, rejects Israel [online]. [vid. 2024-01-12].

Dostupné z: <https://www.dw.com/en/hamas-recognizes-1967-borders-rejects-israel/a-38656798>

signalizovalo změnu a posun v politickém postoji, nedošlo k žádným větším změnám v širším konfliktu a ani to nevedlo k zapojení mezinárodního společenství. V roce 2021 se měly konat odložené parlamentní volby, a aniž by k volbám došlo blízko východní kvarteto, které zahrnuje OSN, EU, USA a Rusko v květnu prohlásilo, že jakákoliv palestinská vláda zahrnující Hamás může získat mezinárodní uznání pouze za splnění podmínek, že bude uznán Izrael jako stát, zřekne se násilí a přijme podepsané dohody OOP, které má s Izraelem.⁴⁸ Téhož roku, kdy bylo vydáno toto prohlášení, vypukly boje mezi Hamásem a Izraelem. Tyto boje zajistily odložení voleb, což hrálo ve prospěch Izraele. Konflikt připomněl mezinárodně nevyřešené problémy jako je statut Jeruzaléma, práva palestinských uprchlíků či izraelských osad a hranic.

2.3. Původní Ideologie

Hamás, založený šejkem Ahmadem Jásinem, začal jako palestinská odnož Muslimského bratrstva, které stavělo na morálních zásadách a sociální reformě založené na islámských principech. Z toho vyplývá, že Hamás jako odnož stavěla na stejných základech. Hamás soustředěný na palestinském území stavěl svou organizaci proti Izraeli a pro podporu svého lidu. Krátce po založení hnutí vydal Hamás svou chartu s cílem založit islámský stát na celé dnešní Izraeli, na Západním břehu Jordánu a v Pásmu Gazy. Podle Charty Hamásu z roku 1988, dokumentu⁴⁹, který potvrzuje tento cíl, se Hamás snaží „vztyčit prapor Alláha nad každým centimetrem Palestiny“ a obhajuje džihád, násilný odpor, jako jediný prostředek boje proti Izraeli. Hamás se od svého sekulárního protějšku Fatahu liší, jak svou náboženskou povahou, tak neochotou jednat nebo podstoupit kompromis s Izraelem, a tvrdí, že „neexistuje žádné řešení palestinského problému kromě džihádu“⁵⁰. Ideologie Hamásu má kořeny v islámském fundamentalismu a usiluje

⁴⁸ Zdroj: JUST SECURITY. Amid Palestinian Election Plans, Time to Challenge Hamas? [online]. 1. duben 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.justsecurity.org/75576/amid-palestinian-election-plans-time-to-challenge-hamas/>

⁴⁹ Zdroj: A DOCUMENT OF GENERAL PRINCIPLES AND POLICIES. [online], 2017 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://palwatch.org/storage/documents/hamas%20new%20policy%20document%20010517.pdf>.

⁵⁰ Charta Hamásu z roku 1988. Zdroj: THE AVALON PROJECT. Hamas Covenant 1988 [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://avalon.law.yale.edu/20th_century/hamas.asp

o vytvoření islámského státu v Palestině, který by se řídil právem šaría⁵¹. Charta skupiny zcela jasně vyzývá ke zničení státu Izrael a vytvoření palestinského státu na jeho místě. Charta často cituje Korán a pro své postoje používá náboženské ospravedlnění, obsahuje antisemitské myšlenky a fráze, a odvolává se na prastaré stereotypy a konspirační teorie o židech. Zobrazuje izraelsko-palestinský konflikt nejen jako územní nebo politický boj, ale také jako náboženský konflikt mezi muslimy a židy.

I když je Hamás především mediálně prezentován a uznáván pro své vojenské aktivity a odpor k Izraeli, tak se významně věnuje humanitární a charitativní aktivitě. Důležitost a intenzita pochází z islámské identity a mimo jiné podporuje strategii pro získávání podpory. Hamás měl od samého počátku jasně vytyčené pilíře humanitární ideologie. Jedním z pěti pilířů islámu je Zakat, tedy poskytovat podporu a pomoc těm kteří ji potřebují, vykonávat charitu a pečovat o blaho své komunity je náboženskou povinností. Díky svým rozsáhlým sítím charitativních činností se Hamásu podařilo vybudovat a udržet podstatnou podporu občanů a prostřednictvím škol, nemocnic a programu sociálních služeb je Hamás v každodenním kontaktu se starostmi svých obyvatelů, a to zejména v chudých oblastech. Hamás, jakožto jeden celek, má propracovanou strategii, kdy v jím vybudovaných školách propaguje také jeho ideologické a náboženské hodnoty. Buduje a kultivuje tímto způsobem novou generaci s kořeny v islámských principech, po vzoru Muslimského bratrstva v začátcích. Hamás může vnímat své humanitární aktivity jako přidanou hodnotu svého odporu proti izraelské okupaci. Poskytováním sociální, ekonomické a vzdělávací podpory lidem šíří a prosazuje odporovou filozofii hnutí. Základní dokumenty hnutí zdůrazňují důležitost udržování komunity islámské a národní identity a považují jí za nedílnou součást nepřímého boje.

⁵¹ Právo šaría, je právní systém založený na islámském právu a je aplikován především v oblastech rodinného práva, dědictví a některých trestných činů v muslimských zemích.

Důležité body charty Hamásu z roku 1988: ⁵²

- *Charta označuje Hamás jako křídlo Muslimského bratrstva v Palestině a zdůrazňuje jeho islámský charakter.*
- *Často cituje Korán a Hadísy (výroky proroka Mohameda), aby zdůraznil své cíle a pozice.*
- *Jedním z ústředních témat charty je osvobození Palestiny jako celku, od Středoziemního moře po řeku Jordán. Považuje celou Palestinu za islámský „waqf“ (důvěru) pro všechny generace muslimů až do Dne vzkříšení.*
- *Charta odmítá existenci a legitimitu Státu Izrael a vyzývá k jeho úplné likvidaci.*
- *Charta zdůrazňuje džihád (boj nebo svatou válku) jako primární prostředek k dosažení osvobození Palestiny. Odmítá mírová jednání a diplomatická řešení.*
- *Dokument trvá na právech Palestinců vrátit se do svých domovů a majetku a požaduje odškodnění pro ty, kteří se nechtějí vrátit.*
- *Charta obsahuje různé antisemitské odkazy a vykresluje izraelsko-palestinský konflikt nejen jako teritoriální, ale také jako náboženskou bitvu mezi Židy a muslimy.*
- *Charta kritizuje arabské a mezinárodní snahy, které uznávají právo Izraele na existenci nebo hledají mírové řešení konfliktu.*
- *Charta zdůrazňuje význam muslimských charitativních, vzdělávacích a sociálních aktivit jako nedílné součásti jejího poslání.*
- *Dokument zdůrazňuje zásadní roli, kterou ženy hrají v palestinském boji, od výchovy další generace až po aktivní účast v odporu.*
- *Charta představuje světonázor, ve kterém jsou globální události viděny optikou palestinského boje. Zdůrazňuje solidaritu s utlačovanými skupinami a vyzývá muslimy po celém světě, aby se k věci připojili.*

⁵² Charta Hamásu z roku 1988. Zdroj: THE AVALON PROJECT. Hamas Covenant 1988 [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://avalon.law.yale.edu/20th_century/hamas.asp

2.4. Současný směr

Tak jako ostatní organizace i hnutí Hamás se vyvíjelo v závislosti na toku celosvětových změn politiky, ekonomie a technologie. Sice se stále drží původní ideologie a svou chartu z roku 1988 nezrušilo, avšak některé pasáže z původní charty přeformulovalo, a cesta k cíli i samotný směr jsou již rozdílné než v počátku organizace. Důkazem toho je rok 2017 a vydání nového dokumentu nazvaného „Dokument základních zásad a opatření,“ (*A Dokument of General Principles and Policies*)⁵³ ve kterém již tak radikální není. Sice nenahrazuje Chartu, ale jasně poukazuje na to, že je Hamás ochoten jít mírnější cestou a hledá alternativy.

Zásadní změnou pro Hamás byl v rok 2006, kdy vyhrál parlamentní volby,⁵⁴ získal 74 ze 132 křesel v Palestinské legislativní radě (PLC), čímž získal jasnou většinu. Tato nová role vyžadovala řešení otázek správy věcí veřejných, ekonomických, sociálních a bezpečnostních, což nutilo organizaci, aby ve svých rozhodnutích přijala pragmatismus. Když Hamás převzal kompletní instituci Palestinské správy v Pásmu Gazy, zřídil soudnictví a zavedl autoritářské instituce. Hamás začal vládnout v souladu s palestinským základním zákonem založeném na Šaría, ale obecně byl přísnější než vyžaduje zákon.

Na začátku roku v březnu 2006 složil Ismail Haniyeh, přísahu jakožto palestinský premiér. Tehdejší a zároveň současný palestinský prezident Mahmúd Abbás, vůdce konkurenční organizace Fatah, zůstal ve funkci, čímž rozvířil vnitřní palestinské politické napětí. Během roku 2006 napětí eskalovalo mezi Hamásem a Fatahem, a bylo čím dál bouřlivější. Toto napětí má kořeny v politických rozdílných názorech, kontrole bezpečnostních sil a vnějších dopadů. Napětí eskalovalo tak, že docházelo v násilné střety, a to zejména v Pásmu Gazy. V roce 2006 byly také vzneseny mezinárodní sankce proti palestinské samosprávě pod vedením Hamásu a sankce doprovázely izraelské omezení. To vedlo palestinské území k významným ekonomickým potížím a zaměstnanci státní správy, včetně učitelů, lékařů a bezpečnostních složek museli čelit zpoždění mezd, což vedlo

⁵³ Zdroj: JEWISH VIRTUAL LIBRARY. Hamas: General Principles and Policies [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/hamas-2017-document-of-general-principles-and-policies>

⁵⁴ Zdroj: CJPME. Hamas and the 2006 Palestinian Elections [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.cjpme.org/fs_012

ke stávkám a k další destabilizaci situace. Okolnímu světu se jednoduše nelíbilo, že organizace označená za teroristickou, vyhrála volby a bylo třeba zasáhnout tak, aby s Hamásem nebylo nutné legitimně jednat. Sečteno a podtrženo, rok 2006 byl pro Hamás a palestinská území klíčový, nastala změna i nový směr. Volební vítězství organizace ji přeformulovalo z opozičního hnutí na dominantní politickou sílu, změnilo palestinskou politickou scénu a připravilo Palestinu pro nadcházející události, včetně navazujícího rozkolu mezi Hamásem a Fatahem.

V roce 2017 vydal Hamás nový doplňující politický dokument, převážně vnímaný jako snahu prezentovat světu umírněnější a pragmatictější postoj. Zde jsou některé z významných bodů a změn v dokumentu: ⁵⁵

- *Jedním z nejpozoruhodnějších aspektů dokumentu je přijetí palestinského státu na základě hranic z roku 1967, i když to neznamená formální uznání Státu Izrael. Tento postoj je posunem od charty z roku 1988, která hovoří o Palestině jako celku.*
- *Dokument z roku 2017 rozlišuje mezi Židy (jako stoupenci náboženství) a sionisty (jako stoupenci politické ideologie). Uvádí, že konflikt Hamasu není s Židy kvůli jejich náboženství, ale se sionisty, kteří okupují Palestinu. To je chápáno jako snaha distancovat hnutí od antisemitských prvků přítomných v původní chartě.*
- *Dokument uznává Palestinskou samosprávu (PA) jako součást palestinského politického systému, ale zdůrazňuje potřebu reform a dodržování demokratických principů v Palestinské samosprávě.*
- *I když se dokument nezříká násilí, podtrhuje důležitost lidového odporu jako metody pro konfrontaci s izraelskou okupací.*
- *Dokument odmítá Balfourovu deklaraci, Britský mandát a plán rozdělení OSN a považuje je za nelegitimní snahy o vysídlení palestinského lidu.*

⁵⁵ Zdroj: A DOCUMENT OF GENERAL PRINCIPLES AND POLICIES. [online], 2017 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://palwatch.org/storage/documents/hamas%20new%20policy%20document%20010517.pdf>.

- *Dokument zdůrazňuje, že Hamás je nezávislá organizace a přijímá rozhodnutí na základě nejlepších zájmů palestinského lidu. To je považováno za odpověď na obvinění, že skupina je zástupcem jiných regionálních aktérů.*
- *Dokument znovu potvrzuje legitimitu ozbrojeného odporu proti izraelské okupaci, ale činí tak v širším kontextu řady metod odporu.*
- *Dokument z roku 2017 podtrhuje důležitost národní jednoty mezi palestinskými frakcemi a potřebu jednotné národní strategie.*
- *Dokument zdůrazňuje roli arabského a muslimského světa při podpoře palestinské věci a vyzývá k posílení vazeb se všemi ochotnými státy.*
- *Hamás odmítá pronásledování jakéhokoli člověka nebo podkopávání jeho práv z nacionalistických, náboženských nebo sektářských důvodů. Hamás zastává názor, že židovský problém, antisemitismus a pronásledování Židů jsou jevy zásadně spjaté s evropskou historií, a nikoli s historií Arabů a muslimů nebo s jejich dědictvím.*
- *Dokument znovu zdůrazňuje právo palestinských uprchlíků na návrat do svých domovů a nemovitostí a vyzývá k propuštění všech palestinských vězňů z izraelských věznic.*

Vydání dokumentu z roku 2017 bylo některými světovými analytiky vnímáno, jako snahu Hamasu získat mezinárodní legitimitu, především s ohledem na rostoucí izolaci Pásma Gazy a měnící se dynamiku na Blízkém východě. Kritici tvrdili, že bez oficiálního odmítnutí původní charty zůstal význam nového dokumentu omezený.

2.5. Důležité osoby a organizace

Hasan al-Banná⁵⁶ – byl především teolog a pedagog na základní škole. Světově známým se stal ve svých 22 letech založením Muslimského bratrstva (Jam'iyyat al-Ikhwan al-Muslimun). Hnutí bylo původně založeno a koncipováno, jako klub mládeže prosazující morální a sociální reformy založené na islámských principech. Ovšem růst tohoto hnutí byl velice rychlý a brzy se z „mládežnického klubu“ stalo významné společensko-politické hnutí. Vliv bratrstva pod vedením Hasana al-Banná rostl, zakládaly se školy, nemocnice, podniky pro občany, a bylo také založeno polovojenské křídlo bratrstva. Vliv rostl, a nejen politicky ovlivnil řadu islamistických hnutí ve smyslu směru myšlenky o úloze islámu ve veřejném životě a odporu proti západní kultuře a politické hegemonii,⁵⁷ na základě toho v průběhu dalších let rezonovaly myšlenky islámské obnovy. Zakladatel bratrstva se tím stal nepohodlným a 12. února 1949 by za neobjasněných okolností zavražděn na tržišti v Káhiře neznámým vrahem, což z Hassana Al-Banná udělalo mučedníka.

Sheikh Ahmed Yassin⁵⁸ – byl jeden z hlavních zakladatelů Hamásu, a především vůdce této organizace do 22. března 2004, kdy byl zabit Izraelci. Na jeho pohřeb přišlo zhruba 200 tisíc Palestinců. Mimo jiné byl také palestinský duchovní, který studoval islám a věnoval se charitativní činnosti na Západním břehu a v Pásmu Gazy. Šejk Ahmed Yassin byl upoután na invalidní vozík od svých 12. let, proto jeho studium a charitativní činnost byli velice intenzivní.

⁵⁶ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

⁵⁷ Hegemonie je proces působení mocenských praktik, kterými vládnoucí skupiny ve společnosti udržují status quo, a to za pomoci budování preventivního souhlasu společensky podřízených skupin se společenským řádem.

⁵⁸ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

Abdel Aziz al-Rantissi ⁵⁹ – byl další zakládající člen Hamásu, který pak působil jako vůdce v politické činnosti a jako mluvčí Hamásu v Pásmu Gazy. Abdel Aziz al-Rantissi vystudoval dětskou medicínu a genetiku v Egyptě a byl akreditovaným lékařem. Byl zabit také Izraelem jen o 26 dní později než šejk Ahmed Yassin.

Ismáil Haniyeh ⁶⁰ – někdy psáno Haniya, je palestinský politický vůdce, který je současným vedoucím politického úřadu Hamásu. Narodil se v roce 1963 v uprchlickém táboře Al-Shati v Pásmu Gazy, které bylo tehdy pod izraelskou okupací. Haniya zahájil svou politickou kariéru už na studiích literatury, jakožto aktivista spojený s Muslimským bratrstvem. To sloužilo, jako základ v 80. letech pro službu v různých administrativních a politických aktivitách hnutí Hamás. V roce 2006 byl zvolen vůdcem Hamásu na palestinských územích a tuto pozici zastává dodnes. Haniya je známý svým radikálním postojem vůči Izraeli a podporou ozbrojeného odporu proti izraelské okupaci. Je kontroverzní osobou, jelikož ho mnoho Palestinců považuje za vůdčí osobnost boje proti Izraeli, avšak mezinárodní subjekty ho považují za teroristu.

Mahmoud al-Zahar ⁶¹ – neboli Mahmúd al-Zahar je palestinský politický vůdce a spoluzakladatel hnutí Hamas, stál v 80. letech po boku Ahmeda Yassina při založení hnutí. Narodil se v Pásmu Gazy tehdy ještě kontrolované Egyptem v roce 1946. Studoval medicínu na Káhirské univerzitě a později pracoval jako chirurg v Gaze. Jeho odpor proti Izraeli umocnila osobní tragédie, když během Izraelských útocích přišel o své dva mladé syny nezávisle na sobě. V roce 2006, kdy Hamás vyhrál parlamentské volby, zastával pozici ministra zahraničí. Stejně jako současný vůdce Hamásu Haniya je i al-Zahar známý svým radikálním postojem proti Izraeli a zastává postoj k ozbrojenému odporu proti izraelské okupaci.

⁵⁹ Zdroj: JEWISH VIRTUAL LIBRARY. Abd al-Aziz Rantissi [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/abd-al-aziz-rantissi#>

⁶⁰ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

⁶¹ Zdroj: EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Mahmoud al-Zahar (Hamas) [online]. 9. duben 2018 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/mahmoud_al_zahar_plc/

Chálid Maš'al ⁶² – Khaled Mashal je palestinský politický vůdce a současný šéf politické sekce Hamasu. Narodil se v roce 1956 ve městě Silwad na západním břehu Jordánu, které bylo tehdy pod jordánskou kontrolou. Stejně jako mnoho dalších rodin se v roce 1967 během Šestidenní války přes přestěhoval do Kuvajtu. V Kuvajtu Mashal studoval fyziku, při studiích se zapojil do islámského aktivismu a vstoupil do Muslimského bratrstva. V 80. letech pomohl založit Hamás, a zastával řadu funkcí, mimo jiné jako člen jeho politického byra a jako zástupce skupiny v exilu. V posledních letech sehrál klíčovou roli v politické a vojenské strategii Hamásu, včetně snahy této skupiny o usmíření s ostatními palestinskými frakcemi.

Mohammed Deif ⁶³ – někdy také psáno Deeb i Daif byl nebo je (*status není známý a je spekulativní*) vůdce brigády Izz ad-Din al-Qassam, vojenského křídla Hamásu, které plánují a dohlíží nad vojenskými operacemi proti Izraeli. Sám Deif přežil několik izraelských atentátů na jeho osobu, ale přišel o spoustu spolupracovníků, a především o manželku a děti, které Izraelským atentátům podlehli. Deif je považován za jednoho z nejlepších vojenských stratégů Hamásu. Vystřídal ho (*pravděpodobně*) **Marwan Issa**, který byl v nejvyšších pozicích vedení vojenského křídla.

Járir Arafat ⁶⁴ – byl klíčovým palestinským politikem a vůdce Palestinského národního hnutí, prezident Palestinské autonomie, předseda OOP a základající člen organizace Fatah. V roce 1969 se stal Arafat předsedou OOP a byl jím až do své smrti. Zpočátku se pod OOP pod Arafatovým vedením prováděla militantní a ozbrojená aktivity, ale na konci 80.let přešel Arafat k diplomacii a zřekl se terorismu, podepsal mírové dohody z Osla, a byl mu umožněn návrat do Palestiny z exilu v Tunisku. V roce 1994 byl Arafat po bohu Izraelských vůdců Jicchaka Rabina a Šimona Perese oceněn Nobelovou cenou za mír, za roli při podpisu

⁶² Zdroj: BRITANNICA. Khaled Meshaal [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Khaled-Meshaal>

⁶³ Zdroj: STARS UNFOLDED. Mohammed Deif [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://starsunfolded.com/mohammed-deif/>

⁶⁴ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

mírových dohod v Oslu. Arafat byl nejvíce kontroverzní osobou za historii Palestiny, mnozí Palestinci ho považovali za hrdinu a symbol opory a druzí ho kritizovali za korupci a autokratickou vládu, třetí pohled, byl pohled mnoha zemí, kteří Arafata označovali za teroristu kvůli pozici v OOP, které provádělo četné útoky. Dne 11. listopadu roku 2004 zemřel ve francouzské vojenské nemocnici, příčina smrti je stále spekulací. Některé spekulace naznačují, že mohl být otráven, zatímco jiné připisují jeho smrt přirozeným příčinám a zdravotnímu stavu. Bylo provedeno oficiální vyšetřování, ale výsledky nebyly nikdy zveřejněny.

Mahmúd Abbás ⁶⁵ – je prezidentem Palestinské samosprávy, a i když jeho volební období skončilo v roce 2009, stále setrvává ve funkci kvůli konfliktu mezi Fatahem a Hamásem. Abbás byl jedním ze zakladatelů organizace Fatah v 60. letech a je považován za umírněného. Abbás má vystudovanou vysokou školu v Moskvě a má doktorát z historie. Jeho disertační práce se zabývala nacismem a sionismem. V roce 1993 byl jednou z klíčových osob při sepsání mírových dohod z Osla.

Fatah ⁶⁶ – v překladu „dobytí“ byl založen v roce 1959 Jásirem Arafatem, Khalila al-Wazírem a Salaha Khalafou. Fatah v roce 1969 převzal kontrolu nad OOP, aktuálně je její hlavní frakcí a je jednou z nejvýznamnějších politických stran v Palestině. Fatah drží moc na Západním břehu. Fatah je vedoucí stranou v Palestinské samosprávě a její vůdce Mahmúd Abbás je prezidentem Palestinské správy od roku 2005. Organizace historicky hrála významnou roli v dějinách známé například jako Černé září nebo Bitva o Karamé.

⁶⁵ Zdroj: BRITANNICA. Mahmoud Abbas [online]. 11. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Mahmoud-Abbas>

⁶⁶ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

Organizace pro Osvobození Palestiny ⁶⁷ – OOP – je politická a nacionalistická entita, která je považována za jedinou legitimní organizaci pro palestinský lid. Legitimní se stala v roce 1974 na valné hromadě OSN. Organizace byla založena roku 1964 v Káhiře, Ligou arabských států s původní ideologií „zničení Izraele“ OOP seskupuje několik frakcí. Původní „Národní charta“ neboli „Covenant PLO“ vyzývala lid k osvobození Palestiny a neuznávala Izrael. Od počátku byla OOP řízena ze zahraničí, sídlila v Libanonu, což vedlo v roce 1982 Izrael k invazi, a následně se OOP musela přesunout do Tunisu. V roce 1993 OOP revidovala svou Národní chartu a odstranila všechny články popírající právo Izraele na existenci. V roce 1994 došlo k mírovým dohodám v Oslu, na základě, kterých se OOP mohla vrátit zpět na palestinské území.

Palestinský Islámský Džihád ⁶⁸ – PID – Militantní teroristická organizace, odnoží egyptského islamistického džihádu, založená Fathim Shaqaqim v 70. letech s cílem zničení státu Izrael. PID je podporován Íránem a oproti jiným hnutím jako je OOP nebo Hamás, se zaměřuje pouze na militantní směr. Organizace je radikálně zaměřená na ozbrojené osvobození Palestiny a zřízení islámského státu bez možnosti jakékoliv formy vyjednávání nebo míru s Izraelem.

Šin Bet ⁶⁹ – „*Sherut ha-Bitachon haKlali*“, což v Hebrejském překladu znamená „Všeobecná bezpečnostní služba“ je Izraelská tajná služba založená roku 1949, krátce po založení státu Izrael. Je známá také jako „Šabak“ a je zaměřena na vnitřní bezpečnost Izraele a patří mezi takzvanou trojici: Šabak, Mosad, Amanu. Hlavním úkolem tajné služby je zodpovědnost předcházet a eliminovat teroristické útoky uvnitř Izraele a také na Palestinském území Pásma Gazy a Západního břehu.

⁶⁷ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

⁶⁸ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

⁶⁹ Zdroj: BRITANNICA. Shin Bet [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Shin-Bet>

Lidová Fronta pro Osvobození Palestiny ⁷⁰ – LFOP – je sekulární marxistická organizace, která hraje důležitou roli v palestinském národním hnutí. George Habash v roce 1967 sloučil dohromady tři levicové skupiny. LFOP je orientovaná na jedno státní řešení se stejnými právy pro všechny bez ohledu na etnický původ nebo náboženství. Organizace je známá především únosy mezinárodních letů roku 1968 a 1970, díky kterým chtěla přilákat mezinárodní pozornost k palestinskému problému. V roce 1974 organizace LFOP opustila OOP na základě programu „deseti bodů“ které připouští myšlenku vzniku státu Palestina z části bývalého mandátu. LFOP je na seznamu západních zemí vedena jako teroristická organizace.

Demokratická Fronta pro Osvobození Palestiny ⁷¹ – DFOP – je stejně jako LFOP marxistická organizace, která vznikla odtažením od LFOP v roce 1969 Nayefem Hawatmehem, který nesouhlasil s politikou a vedením organizace George Habashe. Zpočátku DFOP usilovala o demokratický stát na celém území historické Palestiny, kde by židé a Arabové žili pohromadě se stejnými právy, ale nakonec ustoupila a připouští dočasnou možnost dvou státních řešení. Militantní křídlo DFOP se zapojuje do různých ozbrojených konfliktů například první a druhá intifáda nebo masakr Ma'alot v roce 1974, kde zemřelo více než 20 izraelských studentů. DFOP je jednou z frakcí OOP a uznala Izrael jako stát, ještě před oficiálním prohlášením OOP. Stejně jako LFOP je i DFOP považována západními zeměmi za teroristickou organizaci.

Hizballáh ⁷² – je šíitská politická a militantní organizace v Libanonu, která vznikla v roce 1982 s jasným cílem zničit Izrael. Zničení Izraele je jeden ze tří základních cílů Hizballáhu. Organizace vznikla za podpory Íránu a za pomoci Íránských revolučních gard byla vycvičena i ovlivňována. Hizballáh se proslavil především tím, že byl průkopníkem sebevražedných bombových útoků proti Americkým

⁷⁰ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

⁷¹ Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

⁷² Zdroj: ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

a Izraelským cílům v 80. letech. Hizballáh má velký politický vliv v Libanonu a zastává křesla v parlamentu. Má stále úzké vazby s Íránem, který ho podporuje jak finančně a vojensky, tak i politicky. Po boku íránských a ruských sil je zapojen do syrské občanské války za podpory režimu prezidenta Bašára al-Asada. Hizballáh je považován západními státy za teroristickou organizaci, avšak jsou země, které u Hizballáhu rozlišují civilní a militantní křídlo.

Palestinská národní správa nebo též Palestinská autonomie ⁷³ – PA je částečně samostatný státní útvar skládající se ze Západního břehu Jordánu, označovaného také jako Předjordánsko a Pásmo Gazy. Vznikla v roce 1994 na základě smlouvy z Osla, mezi OOP a Izraelem, jakožto dočasný samosprávný orgán v mírovém procesu. PA má moc výkonnou, zákonodárnou ani soudní. Prezidentem je v současné době zároveň hlava OOP Mahmud Abbas. Západní břeh a Gaza jsou rozděleny do 16 Governorátů (arabsky: muhāfazah), které mají pravomoci v těchto lokálních částech. Aktuální vláda je sestavena prezidentem PA a je platná od roku 2016, další prezidentské volby měly být v roce 2021, byly ale odloženy na neurčito. Dle průzkumu se ukázalo že Fatah měl jen malou podporu, a tak by opět dominoval Hamás (stejně jako v roce 2006) není však jisté, že to byl jediný důvod k odložení voleb. V roce 2013 oficiálně změnila svůj název na Stát Palestina a jako stát jej uznalo 134 z 193 členských států OSN.

⁷³ Zdroj: BRITANNICA. Palestinian Authority (PA) [online]. 12. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Palestinian-Authority>

3. STRUKTURA HAMÁSU

Struktura Hamásu byla stručně popsána výše, pokud však nahlédneme hlouběji, dalo by se říct, že struktura Hamásu je dělena spíše na čtyři křídla. První křídlo se zabývá politickou a sociální činností, správou státu a finanční správou, nazýváme ho civilní nebo někdy politické křídlo a je nevyšším rozhodovacím orgánem Hamásu. Vede ho Ministerstvo vnitra, které je odpovědné za správu Pásmu Gazy. Je odpovědné za stanovení politického programu a tvoří strategii organizace. Civilní křídlo je strukturované a je vedeno politickým úřadem. Ten je tvořen skupinou vůdců, kteří jsou voleni členy organizace. Druhé křídlo nazýváme militantní, je známé také jako brigády al-Qassam, a vedení tohoto křídla podléhá politickému úřadu. Brigáda se zabývá válečnou činností, nákupem zbraní a vojenské techniky, cvičení vojáků a plánování vojenských operací. Třetím křídlem je tzv. bezpečnostní křídlo, které se věnuje shromažďováním informací, mapováním podezřelých osob spolupracujících s Izraelem, případně také násilným vymáháním informací za pomoci výslechů a jiných násilných donucovacích prostředků. Působí ale i interně a je odpovědné za vnitřní bezpečnost Pásmu Gazy, tvoří něco jako Policii, tato činnost je ovšem často prezentována jako výkon správy brigády al-Qassam. Čtvrtým křídlem je práce propagandy, publikování článků, letáků a mediální činnosti, věnuje se vzdělávání a dohlíží na správnou výchovu po vzoru Hamásu na školách.

Hamás je veden nejvyšším vůdcem, který má poradní orgány, následuje politický úřad a síť nazývanou Da'Wah,⁷⁴ která šíří islám nenásilnou činností a jejím cílem je vytvoření Islámského státu. V průběhu posledních let čelil Hamás kritice radikálnějších islamistických skupin, kterým musel nakonec čelit i v Pásmu Gazy. I přesto že je Hamás islamistickým hnutím, byl mnohokrát v konfliktu se salafistickými⁷⁵ frakcemi, které Hamás napadají za umírněnost nebo neschopnost efektivně postupovat proti Izraeli.

Hnutí bylo mnoha zeměmi označeno za teroristickou organizaci mimo jiné také Izraelí, která považuje hnutí za teroristické od jeho vzniku v roce 1987. Další země

⁷⁴ Zdroj: Da'wah [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://welcometoislam.net/da-wah>

⁷⁵ Salafíja - je jedním z novodobých směrů islámu. Název pochází z termínu pro ctihodné předky víry, as-salaf as-sálih, k nimž směřuje toto hnutí ve snaze po obrodě a očištění islámu od cizorodých novot a pověr.

se v průběhu let přidaly, USA ⁷⁶ označilo v roce 1997 Hamás za Palestinskou teroristickou organizaci, Kanada v roce 2002 definovala Hamás jako teroristickou entitu, Austrálie a Spojené Království označila vojenské křídlo Hamasu za teroristickou organizaci v roce 2001 a však politické křídlo Hamásu neklasifikuje stejným statusem, EU ⁷⁷ v roce 2001 označila vojenské křídlo brigády Izz al-Din al-Qassam, za teroristickou entitu, a později v roce 2003 byla na seznam zahrnuta celá organizace Hamasu.⁷⁸ Egypt, který je klíčovým hráčem, historicky zastával neutrální postoj a byl prostředníkem mezi Hamásem a Izraelem, udržoval pracovní vztahy především kvůli své kontrole nad jižní hranicí Pásmo Gazy. Egypt později zaujal proti Hamásu tvrdší postavení, zejména po svržení prezidenta Mohameda Mursího ⁷⁹ a o dva roky později roku 2015 Egypt označil Hamás za teroristickou organizaci. Toto označení bylo později upraveno a Egypt považuje za teroristickou organizaci pouze vojenské křídlo.⁸⁰

3.1. Militantní křídlo

Brigáda al-Qassam ⁸¹ byla založena v roce 1992 a je pojmenována po symbolické postavě syrském duchovním vůdci, který byl aktivní především ve 30. a 40. letech 20. století. Al-Qassam byl hlavní postavou v ranném palestinském nacionalismu a odporu vůči britské koloniální nadvládě po první světové válce. Stal se symbolickou postavou pro svou aktivní činnost. Před svými aktivitami v Palestině se al-Qassam zapojil do politického aktivismu proti francouzské nadvládě v Sýrii a později proti britské nadvládě v Iráku. Byl velice váženou osobou od mládí, kdy studoval islámskou teologii a stal se imámem. Ve 20 letech se přestěhoval do Palestiny, kde byl kazatelem, a následná židovská migrace ho

⁷⁶ Zdroj: UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE. Foreign Terrorist Organizations [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.state.gov/foreign-terrorist-organizations/>

⁷⁷ Zdroj: BRITANNICA. Hamas [online]. 12. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Hamas>

⁷⁸ Zdroj: Úřední věstník EU / Společenský postoj rady 2009/468/SZBP ze dne 15.6.2009

⁷⁹ Zdroj: BRITSKE LISTY. Svržený egyptský prezident Mursí byl odsouzen k smrti [online]. 16. květen 2015 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://blisty.cz/art/77441-svrzeny-egyptsky-prezident-mursi-byl-odsouzen-k-smrti.html>

⁸⁰ Zdroj: REUTERS. Egypt courts list Hamas as terrorist group [online]. 2015 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/idUSKBN0LW0I4/>

⁸¹ Zdroj: DW. Hamas: Who are the Qassam Brigades? [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/hamas-who-are-the-qassam-brigades/a-67276661>

zasáhla svými důsledky na arabskou většinu. Věřil v potřebu ozbrojeného povstání a tajně sbíral zbraně a cvičil bojovníky. V roce 1935 se britské úřady dozvěděly o jeho aktivitách a plánech, a po odmítnuté kapitulaci byl zabit v boji 20.11.1935.

Jeho smrt podnítila arabský odpor a je považována za podnět arabského povstání 1936-1939. Al-Qassam spojoval náboženskou zbožnost s politickým aktivismem a zdůrazňoval potřebu osobní a společenské očisty k dosažení politických cílů. Jeho model odporu vycházel z jeho náboženského přesvědčení a vytvořil precedens pro pozdější islamistická hnutí v Palestině. Svůj odpor vůči Izraeli vnímá Hamás jako pokračování odkazu al-Kassámu. Na jeho počest jsou také pojmenovány rakety Kassám, které na Izrael často odpalují palestínští ozbrojenci.⁸²

Zakladatelem Militantního křídla a brigád je celý kolektiv zakládající hnutí Hamás, založení křídla nebylo aktivitou jedné osoby, ale kolektivním rozhodnutím: Zde jsou důležité postavy militantního křídla:

- **Mohammed Deif:** ⁸³ Po mnoho let byl vrchním velitelem nebo „náčelníkem štábu“ brigád Kassám. Deif přežil několik pokusů o atentát ze strany Izraele a je klíčovou postavou vojenského vedení Hamasu.
- **Ahmed Jabari:** ⁸⁴ Před svým zabitím Izraelem v roce 2012 byl Jabari druhým nejvyšším velitelem brigád Kassám a byl zodpovědný za mnoho jejich operací. Jeho zabití znamenalo začátek operace Pilíř obrany, osmidenního konfliktu mezi Izraelem a ozbrojenci z Gazy.

⁸² Zdroj: ILKHA. Life and legacy of Sheikh Izz ad-Din al-Qassam [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://ilkha.com/english/analysis/life-and-legacy-of-sheikh-izz-ad-din-al-qassam-from-anti-colonial-activism-to-al-aqsa-flood-operation-355688>

⁸³ Zdroj: REUTERS. Who is Mohammed Deif, the Hamas commander behind the attack on Israel? [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/middle-east/how-secretive-hamas-commander-masterminded-attack-israel-2023-10-10/>

⁸⁴ Zdroj: JERUSALEM POST. Profile of a terrorist: Ahmed Jabari. [online]. 14. listopad 2012 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/middle-east/profile-of-a-terrorist-ahmed-jabari>

- **Raed al-Atar:** ⁸⁵ Byl dalším významným velitelem v brigádách Kassám, operujících především v oblasti Rafahu. Izrael ho zabil v roce 2014.
- **Marwan Issa:** ⁸⁶ Byl identifikován jako zástupce velitele brigád pod vedením Mohammeda Deifa.
- **Yahya Sinwar:** ⁸⁷ Než se Sinwar stal politickým vůdcem Hamásu v Gaze, měl významný vliv v rámci brigád Kassám a byl nápomocný při zajetí izraelského vojáka Gilada Šalita v roce 2006.
- **Ayman Nofal:** ⁸⁸ Velitel, který měl na starosti centrální brigádu v Pásmu Gazy.
- **Imad al-Alami:** ⁸⁹ Ačkoli je al-Alami primárně politická osobnost, věřilo se, že má významný vliv v rámci brigád.

Současným (*pravděpodobně, viz. spekulace o jeho následovníkovi*) vůdcem vojenského křídla Hamásu je Muhammad Deif. Deif je palestinský bojovník, který se od počátku 90. let podílel na ozbrojené kampani skupiny proti Izraeli. Má se za to, že stál za mnoha nejvýznamnějšími vojenskými operacemi Hamásu, včetně sebevražedných bombových útoků. Deif je izraelskými silami považován za cíl vysoké hodnoty a stal se terčem několika pokusů o atentát. Navzdory těmto pokusům nadále vede brigády al-Qassam a zůstává vlivnou postavou Hamásu. Je podporován mnoha Palestinci, kteří jsou proti izraelské okupaci.⁹⁰ Skupina dostává finanční a logistickou podporu od řady zahraničních vlád, včetně Íránu a Kataru. Brigády al-Qassam navíc dostávají podporu od

⁸⁵ Zdroj: MIDDLE EAST EYE. Who were the three killed Hamas commanders? [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.middleeasteye.net/news/profile-who-were-three-killed-hamas-commanders>

⁸⁶ Zdroj: ITV NEWS. Who are the prominent figures leading Hamas? [online]. 3. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.itv.com/news/2023-12-12/who-are-the-prominent-figures-leading-hamas>

⁸⁷ Zdroj: ITV NEWS. Who are the prominent figures leading Hamas? [online]. 3. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.itv.com/news/2023-12-12/who-are-the-prominent-figures-leading-hamas>

⁸⁸ Zdroj: POLITICO. Hamas admits Israel killed a top commander. [online]. 17. říjen 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/ayman-nofal-abu-ahmad-commander-dead-israel-hamas-war/>

⁸⁹ Zdroj: JEWISH VIRTUAL LIBRARY. Emad al-Alami [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.jewishvirtuallibrary.org/emad-al-alami?utm_content=cmp-true

⁹⁰ Zdroj: REUTERS. Who is Mohammed Deif, the Hamas commander behind the attack on Israel? [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/middle-east/how-secretive-hamas-commander-masterminded-attack-israel-2023-10-10/>

dalších militantních skupin a organizací, jako je Hizballáh v Libanonu a Islámský džihád v Pásmu Gazy.⁹¹ Tyto skupiny sdílejí společný cíl Hamásu, vzdorovat izraelské okupaci a vytvořit nezávislý palestinský stát. Je těžké definovat, jak palestinský lid jako celek vnímá militantní křídlo Hamásu, protože názory na skupinu se mohou u různých jednotlivců a komunit lišit. Je těžké určit, zda jsou některé názory vynucené nebo opravdové. Je však pravděpodobné, že mnoho Palestinců považuje brigády al-Qassam za legitimní odbojovou sílu, která bojuje proti izraelské okupaci a útlaku. Pro mnoho Palestinců mohou být vojenské operace skupiny proti izraelským cílům, včetně sebevražedných bombových útoků a raketových útoků, považovány za nezbytnou reakci na izraelskou agresi a za prostředek obrany palestinských práv a zájmů. Na druhou stranu někteří Palestinci mohou taktiku skupiny vnímat, jako kontraproduktivní nebo jako vedoucí ke zbytečnému utrpení a mohou být proti tomu, aby skupina používala násilí.

Policejní složka v Pásmu Gazy není považována za součást militantního křídla, je oddělena od brigád al-Qassam, jedná se o orgány činné v trestním řízení a jsou odpovědné za udržování pořádku.⁹² Není ovšem zakázáno, aby síly ozbrojených složek měly některé členy, kteří jsou členy brigád al-Qassam i Policie, i přesto že tyto dvě organizace mají v rámci organizace různé role a odpovědnosti. Policejní síly Hamásu byly založeny v roce 2007 poté, co Hamás převzal kontrolu nad Pásmem Gazy od palestinské samosprávy. V čele Policie stojí šéf, který je přímo odpovědný ministerstvu vnitra Hamásu. Policie Hamásu má různé jednotky, jako je dopravní policie, speciální operační jednotky a zpravodajské jednotky.⁹³ Policie je kritizována za nadměrnou brutalitu a za netransparentnost při odpovědnosti za své chování.

⁹¹ Zdroj: REUTERS. SAYEGH, Hadeel Al, John O'DONNELL, Elizabeth HOWCROFT a Elizabeth HOWCROFT. Who funds Hamas? A global network of crypto, cash and charities. [online]. 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/middle-east/hamas-cash-to-crypto-global-finance-maze-israels-sights-2023-10-16/>

⁹² Zdroj: MIDDLE EAST MONITOR. Palestine police deployed in Gaza City. [online]. 15. prosinec 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.middleeastmonitor.com/20231215-palestine-police-deployed-in-gaza-city/>

⁹³ Zdroj: ECFR. Civil Police (PCP) – PA/Hamas. [online]. 21. březen 2018 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/civil_police/

Brigády jsou zodpovědné za různé vojenské útoky a operace. Zde jsou některé z hlavních operací, které se brigádě připisují:

- Během druhé intifády v roce 2000-2005 provedly brigády al-Qassam četné sebevražedné atentáty proti izraelským civilistům a vojenským cílům. Tyto útoky byly významným a smrtícím rysem konfliktu, brigády sebevražedné útoky převzali po vzoru Hizballáhu.⁹⁴
- Brigády od svého založení v průběhu let vypálily na Izrael tisíce raket, především v období eskalovaného konfliktu. Tyto rakety sahají od základních raket Kassám až po pokročilejší projektily, které mohou dosáhnout hlouběji na izraelské území.
- Brigády vykopaly tunely do Izraele za účelem zahájení útoků. Tyto tunely byly použity pro infiltrace, přepadení a pokusy o únos.
- V roce 2006 ozbrojenci z brigád al-Kassám spolu s členy dalších palestinských frakcí pronikli tunelem do Izraele a zajali izraelského vojáka Gilada Šalita.⁹⁵ Byl držen v zajetí více než pět let, než byl propuštěn výměnou za více než 1000 palestinských vězňů.
- Během velkých konfliktů, jako byla válka v Gaze v letech 2008–2009 (*operace Lité olovo*), konflikt v roce 2012 (*operace Pilíř obrany*), válka v Gaze v roce 2014 (*operace Ochranná hrana*) a konflikt v Gaze v roce 2021, brigády byly zapojeny do rozsáhlých vojenských operací, včetně raketových startů, tunelových útoků a konfrontací s izraelskými silami.
- Brigády v průběhu let získaly a využívaly protitankové a protiletadlové střely. Mají také námořní komando, které se pokusilo o námořní útoky na Izrael.
- Kromě útoků na civilní oblasti se brigády zaměřovaly na izraelské vojenské základny, vozidla a hlídky, zejména v oblastech blízko Pásmu Gazy.

⁹⁴ Zdroj: RUSI. Gaza, Hamas and the Suicide Bomber: Why Then and Not Now? [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://rusi.org><https://rusi.org>

⁹⁵ Zdroj: AKTUALNE.CZ. Šalit po zajetí trpí podvýživou a nedostatkem světla. [online]. 18. říjen 2011 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/salit-po-zajeti-trpi-podvyzivou-a-nedostatkem-svetla/r~i:article:718012/>

- Brigády také hrají roli při udržování vnitřní bezpečnosti v Pásmu Gazy, zejména během období vnitřního palestinského konfliktu nebo při konfrontaci s extremističtějšími islamistickými skupinami, které zpochybňují autoritu Hamasu.

Brigády považují své operace a dílčí akce za legitimní odpor vůči izraelské agresi a okupaci.

3.2. Civilní křídlo

Civilní složky Hamasu se zaměřují na sociální služby, správu věcí veřejných a zapojení místních komunit. Organizace se podílela na zřizování a provozování škol, nemocnic, sirotčinců a mešit. Tyto instituce často poskytují služby tam, kde oficiální palestinská samospráva nemohla nebo nechtěla působit, hlavně v Pásmu Gazy. Zaštiťuje různé charitativní organizace nebo přidružené podporované Hamásem a poskytuje finanční i materiální pomoc Palestincům, zejména těm, kteří jsou postiženi konfliktem nebo ekonomickými potížemi.⁹⁶ Kliniky a nemocnice spravované Hamásem nabízejí obyvatelům lékařské služby. V době konfliktu hrají tato zařízení klíčovou roli při ošetřování zraněných. Hnutí provozuje několik vzdělávacích institucí, počínaje mateřskými školami až po vysokoškolská zařízení. Tyto instituce často zahrnují islámský učební plán vedle standardních akademických předmětů. Hamás založil četné množství mešit na celém území které spravuje a dohlíží na ně. Tyto mešity slouží k náboženským účelům, ale jsou také centry komunitního shromažďování a šíření ideologie.⁹⁷ Po vítězství v palestinských parlamentních volbách v roce 2006 převzal Hamás významnou odpovědnost za správu věcí veřejných, administrativní úkoly, vymáhání práva, veřejné služby a správa infrastruktury, zejména poté, co v roce

⁹⁶ Zdroj: PRESS PRINCETON. *Hamas and Civil Society in Gaza* [online]. 2013 [vid. 2024-01-12]. ISBN 978-0-691-15967-6. Dostupné

z: <https://press.princeton.edu/books/paperback/9780691159676/hamas-and-civil-society-in-gaza>

⁹⁷ Zdroj: THE WASHINGTON INSTITUTE. *Teaching Terror: How Hamas Radicalizes Palestinian Society*. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/teaching-terror-how-hamas-radicalizes-palestinian-society>

2007 převzal kontrolu nad Pásmem Gazy. Hamás provozuje různá média,⁹⁸ včetně televizních stanic, rozhlasových stanic, novin a webových stránek.⁹⁹ Tyto platformy propagují pohled skupiny na probíhající události, poskytují náboženské a ideologické vzdělání a mají za cíl získat podporu veřejnosti. Aby organizace čelila blokádám a ekonomickým tlakům, zapojila se do různých ekonomických snah, včetně obchodu legálního i nelegálního pašování pomocí tunelů. Aktivity, zejména poskytování sociálních služeb, jsou významným zdrojem podpory hnutí ze strany Palestinců. Kritici tvrdí, že hnutí využívá tyto civilní instituce k upevnění své kontroly, propagaci své ideologie a někdy k ochraně svých vojenských aktivit.¹⁰⁰ Vedení veřejné správy se zapojuje do dialogu, koordinace a někdy i konfrontací s jinými palestinskými frakcemi a entitami, včetně palestinské samosprávy a dalších skupin v Pásmu Gazy.

Civilní křídlo má řadu významných událostí a aktivit, zejména v oblasti vlády, sociálních služeb a diplomacie. Zde je několik aktivit a významných událostí:

- Po napětí a střetech s Fatahem převzal Hamás v červnu 2007 kontrolu nad Pásmem Gazy. Od té doby je civilní křídlo Hamásu odpovědné za správu a řízení Pásmu Gazy.¹⁰¹
- V průběhu let došlo k mnoha pokusům o urovnání sporu mezi Hamásem a Fatahem a o dosažení jednotné palestinské vlády. Civilní vedení Hamásu bylo ústředním hybatelem těchto rozhovorů.¹⁰²

⁹⁸ Zdroj: THE INSTITUTE OF WORLD POLITICS. HAMAS Media in Gaza: Still Audible? [online]. 2. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.iwp.edu/articles/2024/01/02/hamas-media-in-gaza-still-audible/>

⁹⁹ Zdroj: CSIS. BYMAN, Daniel a Emma MCCALED. Understanding Hamas's and Hezbollah's Uses of Information Technology [online]. 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.csis.org/analysis/understanding-hamass-and-hezbollahs-uses-information-technology>

¹⁰⁰ Zdroj: THE WASHINGTON INSTITUTE. Hamas: Politics, Charity, and Terrorism in the Service of Jihad. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/hamas-politics-charity-and-terrorism-service-jihad>

¹⁰¹ Zdroj: BRITANNICA. Hamas. [online]. 12. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Hamas>

¹⁰² Zdroj: TIME OF ISRAEL. Fatah, Hamas sign reconciliation deal hoping to end 15-year-long rift [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/fatah-hamas-sign-reconciliation-deal-hoping-to-end-15-year-long-rift/>

- Civilní křídlo bylo rozhodující při zvládnutí humanitárních a infrastrukturních krizí pramenících z izraelských blokad a mnoha válek v Pásmu Gazy. Dohlíželo na úsilí o rekonstrukci, distribuci pomoci a obnovu veřejných služeb.
- Civilní vůdci Hamasu se zapojili do diplomatických aktivit s různými zeměmi a mezinárodními subjekty a hledali podporu nebo zprostředkování v konfliktech.
- Významným rysem civilního křídla Hamásu bylo jeho důsledné zaměření na poskytování sociálních služeb, včetně vzdělávání, zdravotnictví a charitativní činnosti. To jim přineslo významnou podporu ze strany občanů.
- Civilní a bezpečnostní aparáty Hamasu se při několika příležitostech střetly se salafistickými¹⁰³ a extremistickými skupinami v Gaze, které zpochybňují jeho autoritu nebo provádějí akce, které by mohly vyvolat nechtěnou eskalaci s Izraelem.
- Zatímco mnozí spojují Hamás hlavně s jeho odporem vůči Izraeli, civilní vedení skupiny pravidelně naznačovalo ochotu zapojit se za určitých podmínek do dlouhodobých příměří nebo jiných mírových iniciativ.¹⁰⁴
- V roce 2017 zveřejnilo vedení Hamasu nový politický dokument, který vyjadřuje ochotu přijmout palestinský stát založený na hranicích z roku 1967, aniž by uznalo Izrael.¹⁰⁵
- Aktivity civilního křídla formují každodenní život v Pásmu Gazy a hrají významnou roli v širším palestinském politickém prostředí.

¹⁰³ Salafismus je konzervativní, ortodoxní hnutí uvnitř sunnitského islámu. Vyznačuje se striktní interpretací islámských textů, s důrazem na následování praktik a přesvědčení Salafů, raných muslimů včetně proroka Muhammada a jeho společníků.

¹⁰⁴ Zdroj: THE WASHINGTON INSTITUTE. Hamas Ceasefire Proposal: Peace or Pause? [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/hamas-ceasefire-proposal-peace-or-pause>

¹⁰⁵ Zdroj: MIDDLE EAST EYE. Hamas in 2017: The document in full. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.middleeasteye.net/news/hamas-2017-document-full>

3.3. Politika

Hamás svou politickou účast plánoval od počátku založení organizace a založení hnutí proto bylo dvoustranné, což potvrdila charta vydaná rok po založení hnutí.¹⁰⁶ Dlouhá léta Hamás svou politickou scénu formoval a první zásadní politické výstupy radikálně prezentoval proti mírovým dohodám v 90. letech konkrétně při mírovém procesu z Osla. V té době využíval cíleně své militantní křídlo a prováděl četné útoky, aby mírový proces zhatil.¹⁰⁷

Významný politický posun a celosvětové politické rozrušení přišlo v legislativních parlamentních volbách 25. ledna roku 2006,¹⁰⁸ kde získal většinu křesel a zpochybnil tak dominanci konkurenčního Fatahu ze strany Palestinské samosprávy.

Legislativní rada obsahuje celkem 135 křesel a Hamás získal 74 křesel v kampani pod názvem „*změna a reforma*“¹⁰⁹ Hamás tak získal jasnou většinu. Konkurenční Fatah získal 45 křesel a zbývajících 13 křesel získaly různé menší strany a nezávislí kandidáti. Důvody pro vítězství Hamásu byly mnohostranné, včetně nespokojenosti veřejnosti s Fatahem kvůli vnímané korupci, další významnou roli hrála přitažlivost programů sociální péče Hamásu a jeho odbojové legitimace proti Izraeli. Výsledky voleb vedly k výraznému posunu v palestinské politice. Mezinárodní společnosti, zejména Izrael a západní země, reagovaly poplašeně kvůli označení Hamásu za teroristickou organizaci. Kvůli vítězství Hamásu vytvořením vlády pod vedením premiéra Ismaila Haniyeha byly na palestinskou samosprávu uvaleny ekonomické a politické sankce s čímž se musel Hamás okamžitě potýkat a snažil se s tím vypořádat. Mezinárodní společenství obecně požadovalo, aby se Hamás zřekl násilí, uznal Izrael a přijal předchozí

¹⁰⁶ Zdroj: THE AVALON PROJECT. Hamas Covenant 1988 [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://avalon.law.yale.edu/20th_century/hamas.asp

¹⁰⁷ Zdroj: THE WASHINGTON INSTITUTE. The Oslo Accords Held Promise; Extremists Derailed Them. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/oslo-accords-held-promise-extremists-derailed-them>

¹⁰⁸ Zdroj: CENTRUM DEMOKRACIE A KULTURY. Co přináší vítězství Hamásu v palestinských volbách. [online]. 10. prosinec 2015 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.cdk.cz/co-prinasi-vitezstvi-hamasu-v-palestinskykh-volbach>

¹⁰⁹ Zdroj: EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Back to democracy: Europe, Hamas, and the Palestinian elections. [online]. 18. březen 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://ecfr.eu/publication/back-to-democracy-europe-hamas-and-the-palestinian-elections/>

izraelsko-palestinské dohody jako podmínky pro angažmá a zrušení sankcí.¹¹⁰ Rivalita mezi Hamásem a politicky poraženým Fatahem v následujících měsících eskalovala, což vedlo k násilným střetům a rozkolu mezi Pásmem Gazy a Západním břehem, kde si palestinská samospráva vedená Fatahem udržela kontrolu. Toto rozdělení zůstává dodnes jedním z určujících rysů palestinské politiky. Po napětí a střetech v roce 2007 převzal Hamás kontrolu nad Pásmem Gazy. V průběhu let došlo k četným pokusům ze strany Hamásu o usmíření s Fatahem a vytvořením vládní jednoty, ale většina snah čelila nezdarům nebo dosáhla pouze dočasného úspěchu.

Politická struktura Hamásu po roce 2006:

- Nejvyšším řídicím orgánem Hamásu je jeho konzultativní Rada Shura, která je zodpovědná za hlavní politická rozhodnutí. Její členství a jednání jsou tajné.¹¹¹
- Politické byro¹¹² funguje jako výkonný výbor Hamásu a je odpovědné za provádění politických strategií, o nichž rozhodla Rada Shura. Klíčoví vůdci jako Khaled Mashal a Ismail Haniyeh byli součástí tohoto úřadu.
- Hamás má regionální rady, které dohlížejí na jeho činnost v různých geografických oblastech, jako je Pásmo Gazy, Západní břeh Jordánu a mezi palestinskými uprchlíky v jiných arabských zemích.
- Po značnou dobu, zejména kvůli izraelskému zacílení a politickým ohledům, byla velká část vedení Hamasu umístěna mimo palestinská území, zejména v Sýrii a později v Kataru. Toto „externí“ vedení mělo významný vliv na politiku skupiny.¹¹³

¹¹⁰ Zdroj: VOICE OF AMERICA NEWS. Reactions to the Hamas Victory in Palestinian Elections. [online]. 31. říjen 2009 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.voanews.com/a/a-13-2006-01-27-voa19/397700.html>

¹¹¹ Zdroj: EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Shura Council. [online]. 21. březen 2018 [vid. 2024-01-12]. Dostupné

z: https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/shura_council/

¹¹² Politické byro (rusky: *политическое бюро* [političeskoje bjuro], *politická kancelář*) je nejvyšší orgán některých komunistických stran a představuje jejich nejužší politické vedení.

¹¹³ Zdroj: THE JEWISH CHRONICLE. How Hamas leaders in Qatar built their mountains of cash [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.thejc.com/news/features/how-hamas-leaders-in-qatar-built-their-mountains-of-cash-mlq5rzfs>

- Stojí za zmínku, že politický vývoj a struktura Hamasu jsou utvářeny nesčetnými faktory, včetně jeho vztahů s ostatními palestinskými frakcemi, regionálními aktéry, jeho vlastní vnitřní dynamiky a jeho konfrontací s Izraelem. Dvojitá identita skupiny, jak hnutí odporu proti Izraeli, tak i jako vládní entity v Gaze, vytvořila složitou politickou pozici.

V květnu 2017 Hamás představil již zmiňovaný nový politický dokument, který signalizuje přijetí palestinského státu založeného na hranicích z roku 1967, i když bez uznání státu Izrael. To bylo některými analytiky interpretováno jako posun k umírněnosti ovšem prohlášení Izraele znělo, že ze strany Hamásu se jedná o přetvářku a chce pouze svět obalamutit.¹¹⁴

3.4. Financování

Obecně hospodářská situace v Gaze je velice špatná, a to od roku 2006/07 kdy velké části uzavřela Izrael a Egypt hranice, čímž výrazně omezili pohyb zboží a osob z a do území Gazy. Obě země drží blokádu, která odřízla Gazu od světa a nutí tak obyvatelé Gazy spoléhat se pouze na přidělenou mezinárodní pomoc přes palestinskou samosprávu, popřípadě agentur OSN.¹¹⁵ Po aktivovaných blokáдах začal Hamás vybírat daně z příjmu zboží, které se pašuje do Pásmu Gazy pomocí sofistikovaných tunelů, které obcházejí Egyptskou hranici. Pomocí tunelů se pašuje naprosto vše od potravin, léků, plynu na výrobu vlastní elektřiny, stavebního materiálu, tak i zbraně a finanční hotovost. Další zpřísnění a omezení přišlo v roce 2013, kdy se k moci dostal Egyptský prezident Abdal Fattah al-Sisi, který byl velice nepřátelský k Hamásu, jelikož byl Hamás odnoží konkurujícímu Muslimskému bratrstvu. Nechal armádu, aby uzavřela a zničila několik tunelů ve své protiteroristické kampani. Egypt povolil uzdu až v roce 2018, kdy dovolil

¹¹⁴ Zdroj: HAARETZ. Hamas presents new charter supporting Palestinian state along 1967 borders. [online]. 2017 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.haaretz.com/middle-east-news/palestinians/2017-05-01/ty-article/hamas-new-charter-backs-palestinian-state-in-1967-borders/0000017f-efd2-df98-a5ff-efffc8a70000>

¹¹⁵ Zdroj: GAZA UNLOCKED. What is Gaza Unlocked? [online]. 15. únor 2017 [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://gazaunlocked.org/about>

některému komerčnímu zboží obchod s Gazou přes svůj hraniční přechod Rafah.¹¹⁶

V roce 2021 byl odhad, že zboží proudící z Egypta vynese Hamásu na daních více jak 10 milionů dolarů za měsíc.¹¹⁷ Existují spekulace, že militantní křídlo Hamásu na pokyny politického křídla provádí únosy za účelem výkupného, nejedná se ovšem o příjmy, které by se daly řadit mezi hlavní.

Historicky byly finanční prostředky z velké části poskytovány palestinskými emigranty a soukromými dárci z Perského zálivu. Na západě byly dokonce i některé islámské charitativní organizace, které směřovaly své finanční prostředky skupinám sociálních služeb, které byly podporovány Hamásem.¹¹⁸ Těmto organizacím ministerstvo USA zmrazilo majetky a účty s odůvodněním podpory teroristické organizace. Hamás označený jakožto teroristická entita je odříznut od oficiální pomoci i přesto, že se prokazatelně stará o svůj lid. Finanční zdroje, které jsou od USA, EU a dalších západních zemí jsou poskytovány přes Palestinskou samosprávu organizaci OOP na západním břehu Jordánu. Například Palestinská samospráva financuje Izraeli mazut na výrobu elektřiny, kterou omezeně posílá do Pásma Gazy.¹¹⁹

¹¹⁶ Zdroj: IROZHLAS. Egypt otevřel hranice s Pásmem Gazy. [online]. 5. červen 2018 [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/palestina-pasmo-gazy-gaza-hranice-egypt-izrael-palestinci_1806051350_haf

¹¹⁷ Zdroj: THE WASHINGTON INSTITUTE. Egypt, Israel, and Hamas: Opportunities for Progress in Gaza [online]. [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/egypt-israel-and-hamas-opportunities-progress-gaza>

¹¹⁸ Zdroj: REUTERS. SAYEGH, Hadeel Al, John O'DONNELL, Elizabeth HOWCROFT a Elizabeth HOWCROFT. Who funds Hamas? A global network of crypto, cash and charities. [online]. 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/middle-east/hamas-cash-to-crypto-global-finance-maze-israels-sights-2023-10-16/>

¹¹⁹ Jakub Szántó: v rozhovoru pro Radiožurnál: Zdroj: ČESKÝ ROZHLAS RADIOŽURNÁL. *Hrozba terorismu je v Izraelcích hluboce uložená* [online: video]. 2018 [cit. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=LWAeoY21fyk>

Podpora Íránu:

Dnes je jedním z největších sponzorů Írán, který přispívá financemi, zbraněmi a výcvikem vojáků. Vztah mezi Íránem a Hamásem je zakořeněn ve sdílené opozici vůči Izraeli a v širší regionální dynamice, v níž se Írán snažil podporovat různé skupiny, aby rozšířil svůj vliv na Blízkém východě.¹²⁰ Vztahy Íránu a Hamásu nebyli vždy optimální, financování bylo na krátkou dobu významně omezeno na základě neochoty Hamásu podporovat Asadův režim v syrské občanské válce.¹²¹ Podle Ministerstva zahraničí Spojených států, Írán poskytoval až 100 milionů dolarů ročně Hamásu, a to až do roku 2009. V polovině roku 2015 se vztahy mezi Hamásem a Íránem začaly zlepšovat, což vedlo k obnovení finanční a vojenské podpory.¹²² Bylo to způsobeno konvergencí zájmů, včetně sdíleného odporu vůči regionálnímu vývoji, jako je normalizace vztahů mezi Izraelem a některými arabskými státy. Je známo, že Írán podporuje i ostatní skupiny, které USA označují za teroristické organizace, například Palestinský islámský džihád nebo libanonský Hizballáh. USA díky sankcím po odstoupení od íránské jaderné dohody v roce 2018, omezila Teheránu financovat své zahraniční partnery.¹²³ Írán je mimo financování obviněn i z poskytování azylu nejvyšším vůdcům Hamásu. Sečteno a podtrženo, i když rozsah a podrobnosti íránské finanční podpory Hamásu zůstávají poněkud neprůhledné, je evidentní, že tento vztah je podstatnou součástí širších geopolitických sporů na Blízkém východě.

¹²⁰ Zdroj: REUTERS. SAYEGH, Hadeel Al, John O'DONNELL, Elizabeth HOWCROFT a Elizabeth HOWCROFT. Who funds Hamas? A global network of crypto, cash and charities. [online]. 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/middle-east/hamas-cash-to-crypto-global-finance-maze-israels-sights-2023-10-16/>

¹²¹ Zdroj: AKTUALNE.CZ. Írán se kvůli válce v Sýrii rozešel s Hamásem. [online]. 3. březen 2012 [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/iran-se-kvuli-valce-v-syrii-rozesel-s-hamasem/r~i:article:735213/>

¹²² Zdroj: TIMES OF ISRAEL. Iran agrees to renew funding to Hamas. [online]. [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <http://www.timesofisrael.com/iran-agrees-to-renew-funding-to-hamas-report/>

¹²³ Zdroj: UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE. The Importance of Sanctions on Iran. [online]. [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://2017-2021.state.gov/the-importance-of-sanctions-on-iran/>

Podpora Turecka:

Díky nástupu prezidenta R.T. Erdogana v roce 2002 se stalo Turecko pravděpodobně dalším finančním prostředkem pro Hamás, jelikož turecký prezident je velkým kritikem Izraele a podporovatel politické strategie Hamásu. Konkrétní údaje o přímých finančních převodech z Turecka do Hamásu nejsou veřejně dostupné a toto téma tedy zůstává kontroverzní. Některé zprávy naznačují, že Turecko poskytuje finanční podporu, ale přímé důkazy jsou omezené a zpochybnitelné.¹²⁴

Turecko umožnilo fungování různých nevládních a charitativních organizací, které poskytují podporu v Pásmu Gazy. Některé z těchto organizací byly Izraelem a dalšími subjekty obviněny z přesměrování finančních prostředků Hamásu. Jedním z příkladů je Humanitarian Relief Foundation (IHH), zvláště zdůrazněná během nájezdu flotily v Gaze v roce 2010.¹²⁵ Z finančních vazeb Turecka na Hamás, podezírají Turecko mimo jiné Izrael a USA, což dále komplikuje diplomatické vztahy.

Je nezbytné přistupovat k tomuto tématu opatrně, protože toto téma je silně zpolitizované a konkrétní důkazy nejsou.

Ostatní podpory:

V posledních letech se Katar stal významným finančním podporovatelem, který poskytuje humanitární pomoc a finanční prostředky na infrastrukturní projekty v Gaze.¹²⁶ Zatímco podpora Saúdské Arábie v posledních letech kvůli přeorientování geopolitických úvah značně ochladla, království bylo kdysi významným zdrojem financí.

¹²⁴ Zdroj: FFD. 10 Things to Know About Hamas and Turkey. [online]. 29. listopad 2023 [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://www.fdd.org/analysis/2023/11/29/10-things-to-know-about-hamas-and-turkey/>

¹²⁵ Zdroj: IHH Humanitarian Relief Foundation. Mavi Marmara. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://ihh.org.tr/en/mavi-marmara>

¹²⁶ Zdroj: AL JAZEERA. Qatar pledges \$500m for Gaza reconstruction. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2021/5/26/qatar-pledges-500-million-to-gaza-reconstruction>

3.5. Propaganda

Propaganda Hamasu, stejně jako PR¹²⁷ mnoha politických a militantních skupin, stran, subjektů, je navržena tak, aby formovala veřejné mínění, shromažďovala podporu a podporovala své cíle. Ústředním tématem je odpor proti izraelské okupaci a závazek osvobodit palestinské území. Hamás se v tomto boji prezentuje jako předvoj a poselství je silně zakořeněno v islámské symbolice. Prezentuje svůj boj nejen jako politický nebo nacionalistický, ale opírá se o náboženskou povinnost. Klade se důraz na utrpení palestinského lidu kvůli okupaci a následných konfliktů a ti, kteří zemřou v boji proti Izraeli, jsou oslavováni jako mučedníci. Hamás zdůrazňuje svou aktivitu při poskytování základních služeb palestinskému obyvatelstvu, od zdravotní péče po vzdělávání, a zdůrazňuje svůj závazek k blahu svých lidí. Často kritizuje Palestinskou samosprávu a Fatah, za údajnou korupci a spolupráci s Izraelem čímž upozaduje palestinský zájem a loajalitu.

Propaganda Hamásu je často prezentována jako odpověď na to, co je popisováno jako brutální koloniální postupy Izraele. V některých případech tato rétorika zahrnuje antisemitské prvky, přestože Hamás činí rozdíl mezi svým postojem proti sionismu a postojem vůči židovskému národu jako celku. Hamás ovládá různé sdělovací prostředky, včetně televizních stanic, rozhlasových stanic¹²⁸ a internetových stránek, které vysílají postoje a zprávy z perspektivy Hamásu a někdy i pořady pro děti prodchnuté jeho ideologií. S příchodem sociálních sítí¹²⁹ se Hamás, stejně jako mnoho dalších skupin, vydal na platformy jako Twitter, Facebook a Telegram, aby šířil své zprávy, často pomocí videí, grafiky a doporučení. Díky sociálním sítím používají fotky a videa, především ty, které ukazují důsledky konfliktu k vyvolání emocí palestinského lidu. To zahrnuje

¹²⁷ V oblasti komunikace a marketingu "PR" označuje "public relations", což je praxe správy šíření informací mezi jednotlivcem nebo organizací a veřejností. Public relations zahrnují budování vztahů s veřejností a médii a často zahrnují komunikaci prostřednictvím tiskových zpráv, mediálních kampaní, a v dnešní době také sociálních médií.

¹²⁸ Zdroj: THE INSTITUTE OF WORLD POLITICS. HAMAS Media in Gaza: Still Audible? [online]. 2. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.iwp.edu/articles/2024/01/02/hamas-media-in-gaza-still-audible/>

¹²⁹ Zdroj: CSIS. Understanding Hamas's and Hezbollah's Uses of Information Technology [online]. 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.csis.org/analysis/understanding-hamass-and-hezbollahs-uses-information-technology>

fotografie zraněných nebo zabitých Palestinců, zničených budov, ale také chloubu síly svých vojenských přehlídek a odpalů raket.¹³⁰ Velká část propagandy je zaměřena na palestinské, ale i ostatní arabské věřící, kde se snaží ovlivnit mezinárodní mínění tím, že svou věc líčí jako spravedlivou a zdůrazňuje křivdy vůči Izraeli. Je důležité vnímat, že propaganda Hamásu je směs legitimních stížností, selektivních narativů a občas zveličovaných tvrzení, jejichž cílem je mobilizovat jeho základnu, získat pochopení a legitimizovat jeho činy. Obecný pohled z politologie je, že taková propaganda z historických zkušeností často podněcuje násilí, podporuje nenávist a brání mírovému úsilí.

¹³⁰ Zdroj: POLITICO. Hamas uses social media to incite fear, researchers find. [online]. 11. říjen 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.politico.com/news/2023/10/11/hamas-social-media-fear-misinformation-israel-00120884>

Po pečlivém zhodnocení všech relevantních informací získaných z dostupných médií, internetových zdrojů a literatury, a s ohledem na sociální perspektivu autora je zřejmé, že přechod od teoretické části k empirické je nezbytný pro dosažení stanovených cílů této bakalářské práce, jelikož shrnutí teoretické části je nevyhovující. V empirické části využiji PEST analýzu, která mi umožní identifikovat klíčové faktory pro následnou SWOT analýzu. Tato analýza je zásadní pro splnění hlavního cíle práce.

4. PEST analýza

PEST analýza¹³¹ je vstupní analýza před SWOT analýzou a její podstatou je provedení analýzy politického, ekonomického, sociálně-kulturního a technologického prostředí a identifikování relevantních faktorů, které tato prostředí ovlivňují. Jelikož PEST analýza řeší vnější prostředí přidává tak na přesnosti vnějších jevů i při SWOT analýze. PEST analýza je zjednodušenou verzí PESTLE analýzy, která navíc hodnotí i právní a ekologické vlivy.

V této práci budu pracovat se zjednodušenou verzí, i když právních aspektů problematiky se dotknu při zhodnocení politických faktorů.

- A. Political** – Působení politických vlivů
- B. Economical** – Vliv místní i světové ekonomiky
- C. Social** – Sociální a kulturní prostředí
- D. Technological** – Dopady stávajících i nových technologií

4.1. Popis cíle analýzy

Cílem analýzy je zjistit, jaké faktory mají vliv na postavení a působení organizace Hamás v současnosti i budoucnosti, a které z těchto faktorů jsou nejdůležitější. Je však důležité vnímat, že tvoření analýzy je velice komplikované a atypické. Aktuální situace na Západním břehu je zcela odlišná od Pásmu Gazy, kde probíhá v podstatě válečný konflikt se všemi těžko uchopitelnými a zhodnotitelnými projevy. Pro potřeby této práce se budu snažit pracovat a hodnotit data pro celou Palestinskou autonomii, nejenom pro oblast Gazy, kde Hamás působí, protože Gaza a Západní břeh tvoří jeden formální celek a není vyloučené, že v budoucnu se působení Hamásu rozšíří i do zbytku palestinské autonomie.

¹³¹ PEST analýza je všeobecně známá a je součástí standardního vzdělání v oblasti podnikání a managementu.

4.2. Rozbor jednotlivých vlivů

A: Působení politických vlivů

Hodnocení politické části PEST analýzy jsem rozdělil do dvou částí:

- zahraničně politické prostředí a faktory, které ho ovlivňují
- vnitropolitické prostředí a faktory které ho ovlivňují.

Zahraněčně politické prostředí: Po říjnovém útoku Hamásu na Izrael se výrazně změnilo, a to nejen co se týče vyhraněnosti stávajících politických postojů jednotlivých států k vlastnímu konfliktu, ale také co se týče vnímání Hamásu jako možné relevantní politické síly při jeho urovnání.

Přestože může být útok Hamásu někdy interpretován (*a někdy se tak i děje*)¹³² jako politicky prozíravý tah, který prostřednictvím očekávané tvrdé reakce Izraele přitahuje mezinárodní pozornost k Palestinsko-Izraelskému konfliktu a zároveň radikalizuje postoj arabských států, které se dříve stavěly k Izraeli smířlivěji, domnívám se, že brutální charakter a zvěrstva, která Hamás páchá při útocích na Izrael, zejména na jeho civilní populace, tento pohled v dlouhodobém kontextu výrazně oslabují

Lidsko-právní organizace, důsledně se zastávající základních práv Palestinců na okupovaných územích a v Gaze, jsou a budou pod silným tlakem argumentace „o brutálních teroristech uřezávajících hlavy dětem“¹³³, které je potřeba smést z povrchu země i s rizikem značných obětí. To se týká i vlád jednotlivých zemí, což je dobře vidět i na aktuálním na postoji vlády České republiky, kdy tento argument zastřel všechny ostatní aspekty Izraelsko-Palestinského konfliktu. Je velmi znepokojivé, že v tomto neférovém

¹³² Zdroj: THE JERUSALEM POST. Palestinian minister: Hamas's October 7 massacre of Israelis „heroic“. [online]. 27. listopad 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/middle-east/article-775236>

¹³³ Zdroj: TIMES OF ISRAEL. Netanyahu's office releases horrifying images of infants murdered by Hamas [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/netanyahus-office-releases-horrifying-images-of-infants-murdered-by-hamas/>

argumentačním zmatku prohrává elementární lidskost nad falešnou politickou pragmatičností, označující tisíce mrtvých žen a dětí jako nezbytné „*collateral damage*“ – vedlejší ztráty.¹³⁴

Pokud by Hamás považoval změnu postoje v poslední době sbližujícího se postoje Saudské Arábie,¹³⁵ Jordánska, Turecka a některých muslimských afrických států k Izraeli za pozitivní výsledek jeho útoku na Izrael, domnívám se, že v dlouhodobém horizontu je to omyl. Protože v dlouhodobém horizontu převahuje jako vždy politicko-hospodářský pragmatismus (zájmy jednotlivých zemí) nad hodnotovým konceptem, ale zdokumentovaná zvěrstva příslušníků Hamásu zůstanou otištěna v dějinách tohoto konfliktu na desetiletí dopředu, jako vítaný argument pro všechny, kteří si vznik samostatného a svobodného Palestinského státu nepřejí.

Pokud by se Hamás chtěl pokusit změnit mezinárodní úhel pohledu na akci ze 7.října 2023, musel by minimálně postupovat stejně, jako např. Izrael po masakru v obci Kafr Qásim v roce 1956 či po masakru v Jeskyni patriarchů v roce 1994.¹³⁶ Musel by ustoupit od deklarování říjnové akce jako oprávněné odvety a lekci Izraeli za příkoří, které Palestinci dlouhodobě podstupují, ale musel by jasně a formálně označit činy svých bojovníků proti civilnímu obyvatelstvu za zvěrstva a zločiny, které nebyly předem plánovány ani schváleny, ale byly způsobeny dlouhodobě dehumanizovanými a frustrovanými radikály, kteří nezvládli udržet cíle operace v rámci přijatelných vojenských řešení. Musel by alespoň formálně odsoudit uskutečněná zvěrstva, vyjádřit lítost nad těmito činy a omluvit se pozůstalým.

¹³⁴ Zdroj: COUNCIL OF FOREIGN RELATIONS. Israel Seeing Military Progress Against Hamas Amid Mounting Civilian Toll. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/in-brief/israel-seeing-military-progress-against-hamas-amid-mounting-civilian-toll>

¹³⁵ Zdroj: ECHO24. Cíl Hamásu splněn? Saúdská Arábie přerušila rozhovory o možné normalizaci vztahů s Izraelem. [online]. 14. říjen 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: [//echo24.cz/a/HBVU8/zpravy-svet-saudska-arabie-prerusit-rozhovory-normalizace-vztahy-izrael](https://echo24.cz/a/HBVU8/zpravy-svet-saudska-arabie-prerusit-rozhovory-normalizace-vztahy-izrael)

¹³⁶ Zdroj: TIMES OF ISRAEL. President attends Kafr Qasim memorial, apologizes for 1956 massacre [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/president-attends-kafr-qasim-memorial-apologizes-for-1956-massacre/>

Vnitropolitické prostředí: Při posuzování tohoto vlivu je potřeba mít na paměti několik základních skutečností. Za prvé, že Gaza a Západní břeh tvoří jeden Palestinský stát. Tento stát však nejenže nemá jednotnou vládu, ale jednotlivé skupiny nemají mimo nenávisti k Izraeli ani společnou strategii. Je velkou otázkou, jak se brutální odvěta Izraele za říjnový teroristický útok Hamásu na izraelské civilisty, vedoucí k totální destrukci velké části Gazy a smrti tisíců civilistů ¹³⁷ promítne do vnímání Hamásu obyčejnými Palestinci, tj, zejména co do hodnocení volby jeho cílů a použitých prostředků na jejich dosažení. Dle mého názoru u převážné většiny Gazanů posílí pocit o arogantní brutalitě Izraele, který svou mnohonásobnou vojenskou převahu využil k bezskrupulózní likvidaci nejen Hamásu, ale celého života v Gaze.

Instituce, které se přímo nebo nepřímo podílejí na vedení Palestinského státu v oblasti Gazy: V oblasti Gazy je to v současné době jednoznačně Hamás. I kdyby bylo možné v brzké budoucnosti uspořádat opět volby (tj. volby bez dohledu Izraele) a situace by v tom případě byla naprosto jiná než v roce 2007, s největší pravděpodobností by z důvodů, které uvádím výše, zvítězil opět Hamás. A to i přes to, že bude personálně, institucionálně, ekonomicky i vojensky zdecimován. Asi by se nevyhnul spolupráce s vnitrostátní opozicí, tedy zejména s Fatahem, a pravděpodobně by se nevyhnul alespoň skryté spolupráce i s dalšími v minulosti ještě radikálnějšími organizacemi jako je Islámský Džihád, LFOP, DFOP atd.

Konkurenční politické strany: Jediným plnohodnotným politickým konkurentem Hamásu je Fatah, potažmo OOP. Je otázkou, jaký dopad budou mít události ze 7.října 2023 na spolupráci obou hlavních organizací.

¹³⁷ K datu 20.1.2024 se jedná o smrt 24 000 civilistů. Zdroj: NOVINKY: Palestinský stát by mohl vzniknout i za Netanjahua. [online]. 2024. [vid. 2024-01-21] Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-blizky-a-stredni-vychod-biden-palestinsky-stat-by-mohl-vzniknout-i-za-netanjahua-40457967>

Nátlakové faktory: Faktory, které ovlivňují politické směřování Hamásu, je více. Mezi přímé můžeme zařadit zejména OSN, Izrael, Egypt, Jordánsko i konkurenční Fatah. Mezi nepřímé můžeme zařadit například vliv radikální islamistické organizace pocházející z Iráku – Islámský Stát (IS) s kterým se musel Hamás v minulosti vypořádat i na svém území.¹³⁸

Věrohodné vystupování: Hamás má velice dobré PR ve své komunitě po celou dobu své existence, především díky své rozsáhlé a koncepční charitativní činnosti. Toto uplatnil ve své volební kampani v roce 2006, kdy s programem nazvaným „*změna a reforma*“ zvítězil ve volbách.

Personální stabilita Hamásu: Personální stabilita jeho základních struktur je lepší než ve většině západních zemí. Je to dané jednak náboženským a militantním systémem této organizace, jednak existencí jasně definovaného a o hodně silnějšího společného nepřítele. Časté změny ve vedení organizace by do značné míry negativně ovlivňovali efektivitu jeho akcí.

Další: jelikož je Pásmo Gazy uzavřené a pásmo Západního břehu značně omezené, jen těžko jde klasifikovat vývoj zahraničního obchodu, stejně tak se nelze bavit o ochraně životního prostředí, jelikož v žebříčku priorit samotných obyvatel, kteří žijí v zemi třetího světa je ekologie na jednom z posledních míst.

B: Vliv místní i světové ekonomiky (data do roku 2022)¹³⁹

Ekonomická data, jejichž výběr uvádím níže, ztrácejí po říjnových událostech do značné míry validitu. Je těžké, ba dokonce nemožné odhadnout, kam se bude ekonomika Pásma Gazy vyvíjet po ukončení bojů a jak se tato poválečná ekonomika promítne do postavení Hamásu.

¹³⁸ Zdroj: AKTUALNE.CZ. Hamás zabil stoupence Islámského státu v Gaze. [online]. 2. červen 2015 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/hamas-zabila-stoupence-islamskeho-statu-v-gaze/r~d96f51c4091a11e581bd0025900fea04/>

¹³⁹ Zdroj: INTERNATIONAL MONETARY FUND. West bank and Gaza. September 13, 2022. [online]. [vid. 2024-01-12] Dostupné z: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2023/09/12/West-Bank-and-Gaza-Report-to-the-Ad-Hoc-Liaison-Committee-539149>

Hospodářský cyklus: Tempo růstu HDP za rok 2019 bylo 1,36 %, což je o 0,14 % více než v roce 2018, následovala recese pro rok 2020 v poklesu -11,32 %, což je o 12,68 % pokles oproti roku 2019. Míra expanze HDP roce 2021 činila 7,01 %, což je o 18,33 % více než v roce 2020.

HDP:¹⁴⁰ Tempo expanze HDP v roce 2022 bylo 3,93 %, což je o 3,08 % recese oproti roku 2021. Palestina dosáhla HDP 3 789 USD na osobu, celkem tedy 19,11 miliardy USD v Pásmě Gazy i Západním břehu. Palestina je aktuálně na 121. místě celosvětové ekonomiky (*celkem 194 zemí*).

Import: Dovoz tvoří téměř 57 % HDP, což je více než trojnásobek objemu vývozu (2021).

Export: Meziroční export let 20/21 vrostl o 1,2 % ovšem 21/22 vzrostl pouze o 0,2 % (*jedná se o nerelevantní data použitelné pro predikce, jelikož celkový HDP včetně importu a exportu bylo ovlivněno COVID19*).

Nezaměstnanost: Průměr celé Palestiny 26,4 % ovšem v samotné Gaze 45 % (2021).

Daňové zřízení: Standardní sazba je zhruba 16 %, což odpovídá izraelské sazbě díky Pařížskému protokolu, hospodářské dohodě mezi Izraelem a Palestinskou samosprávou. Určité zboží však může mít sníženou sazbu nebo může být osvobozeno od daně. Existují další formy daní a odvodů, jako jsou majetkové daně, obecní daně a kolkovné.

Inflace: Po roce 2020 kde byla zaznamenána mírná deflace se v roce 2021 proměnila v inflaci o 1,2 %. Výhled a předpoklad inflace: Mezi rokem 2021 a 2022 jsou předikována na 4,9 % což je nejvíce od roku 2010.

¹⁴⁰ Zdroj: MACRO TRENDS. West Bank and Gaza GDP Growth Rate 1995-2024 [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/countries/PSE/west-bank-and-gaza/gdp-growth-rate>

Další: Ostatní důležitá data, jako je vývoj cen energií, úrokové míry, devizové kurzy nebo kupní síla, lze jen těžko analyzovat, jelikož data jsou zkreslená z důvodu politického a ekonomického postavení Palestiny, která je naprosto závislá na světové humanitární pomoci.

Předpokládám, že po ukončení odvetné akce Izraele, bude zcela zničená Gaza příjemcem mimořádně velké mezinárodní humanitární, ale i rekonstrukční pomoci. Pokud by se Hamásu podařilo získat alespoň nějakou mezinárodní legitimitu, (viz. má úvaha výše), překonat dosavadní rozpory mezi jednotlivými „osvobozeneckými“ organizacemi a využít mezinárodní rekonstrukční pomoc, není vyloučený rychlý hospodářský růst.

C: Sociální a kulturní prostředí

Životní úroveň obyvatelstva: ¹⁴¹ Chudoba, měřená pomocí národní hranice chudoby, vzrostla v letech 2011 až 2016/2017 na Západním břehu Jordánu a v Gaze z 25,8 % na 29,2 %. Trendy na Západním břehu Jordánu a v Gaze se však výrazně rozcházejí. K mírnému zlepšení došlo na Západním břehu Jordánu, kde se chudoba snížila ze 17,8 % na 13,9 %.

Kvalifikační úroveň:¹⁴² Hamás ve svém civilním křídle pracuje na systému vzdělávání a aktivně buduje školy. V Palestině je zavedena dobrovolná mateřská školní docházka, na kterou navazuje povinná školní docházka. Následují střední školy, které jsou v Palestině buďto vědecko-literární, tento proud připravuje studenty na vysokoškolské studium, nebo odborně-technické, které připravují studenty na uplatnění na trhu práce nebo na navazující technické vzdělávání.

¹⁴¹ Zdroj: WORLD BANK FILES. *Poverty & Equity Brief - West Bank and Gaza* [online]. 2020 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z:

https://databankfiles.worldbank.org/public/ddpext_download/poverty/33EF03BB-9722-4AE2-ABC7-AA2972D68AFE/Global_POVEQ_PSE.pdf

¹⁴² Zdroj: EDUCATION STATE UNIVERSITY. *Gaza Strip and West Bank*. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://education.stateuniversity.com/pages/502/Gaza-Strip-West-Bank-EDUCATIONAL-SYSTEM-OVERVIEW.html>

Zdravotní stav obyvatelstva: ¹⁴³ Palestinské obyvatelstvo netrpí žádnou plošnou nákazou nebo přenosnými nemocemi. Palestinský lid čelí běžným civilizačním nemocem jako západní země, čímž jsou například infarkt a rakovina. Co má obrovský dopad na úroveň zdraví je podvyživení, přibližně 1,78 milionu lidí trpí vážným nedostatkem potravin a pitné vody na okupovaném území včetně východního Jeruzaléma.

Hodnotový systém: Je smutnou pravdou, že pro lidi žijící v chudobě či na jejím okraji, má hodnotový systém poněkud jinou strukturu než například pro většinu Evropanů. Jejich hlavní hodnotou je přežít, postarat se o děti a pokud možno jim zajistit lepší život. Permanentní konflikt, který Palestina vede s Izraelem, neposkytuje většině Palestinců velký prostor k jiným hodnotovým úvahám, nežli jsou ty zmíněné. Palestina, především v Pásmu Gazy, se musí potýkat s nedostatkem základních životních potřeb, jako je pitná voda, jídlo nebo elektřina a nedostatkem základních sociálních zařízení, jako jsou nemocnice, školy a sociální služby. V této situaci základním kamenem hodnotového systému je víra opřená o učení islámu. Výše popsané faktory jsou pak vhodným prostředím k růstu náboženského fundamentalismu a radikalismu a tím se stávají i podhoubím k terorismu.

Demografický vývoj: ¹⁴⁴ Palestínští uprchlíci tvoří 42,8 % palestinské populace v Palestině: 27,1 % z nich na Západním břehu Jordánu a 67,3 % v Pásmu Gazy. Palestina čelí rychlému populačnímu růstu a početné základně mladých lidí, jichž 69 % je mladších 29 let, což má nezanedbatelné socioekonomické důsledky, zejména pokud jde o zaměstnanost, vzdělání a potřeby zdravotní péče.

¹⁴³ WHO. Seventy six world health assembly. [online]. A76/15. WHO, 2023 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA76/A76_15-en.pdf

¹⁴⁴ Zdroj: PALESTINE UNFPA. Population matters. [online]. 23. říjen 2016 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://palestine.unfpa.org/en/population-matters-0>

D: Dopady stávajících i nových technologií

Technologická úroveň státu: Palestina, která je výrazně závislá na humanitární pomoci, nemá moc prostoru pro zlepšování technologie ve státě vlastní cestou. Samozřejmě může spousta států diskutovat o investování financí mezi civilním a militantním křídlem. Aktuální technologická úroveň je importována ze zahraničí, jsou jimi například solární panely¹⁴⁵ a další moderní technologie.

Technologický potenciál: V Palestině má přesto dost vzdělaných obyvatel, kteří jsou např. uznávanými programátory v IT sektoru.¹⁴⁶ Podle českého Ministerstva zahraničí¹⁴⁷ „V zemi působí více než 450 IT firem, které zaměstnávají kolem 5000 lidí, a tato čísla stále rostou. Z podstatné části působí tyto firmy přes hranice – 40 % z nich exportuje své služby a produkty, polovina jich má partnery za hranicemi Palestiny. V Palestině rozvíjí ekosystém technologických firem, start-upů a inkubátorů, které sází na mezinárodní spolupráci a dokazují, že moderní technologie mohou překračovat fyzické hranice.“

Je potřeba dodat, že toto hodnocení se především vztahuje a zejména po 7.říjnu bud vztahovat téměř bezvýhradně na území Západního břehu. Pásmo Gazy bude s největší pravděpodobností zničené a pokud nedopadne jako starověké Kartágo, bude trvat mnoho let, že se pozvedne z trosek natolik, aby jeho technologický potenciál a výtobytky z něj plynoucí stály za zmínku.

¹⁴⁵ Zdroj: EDUCATION STATE UNIVERSITY. Gaza Strip and West Bank. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://education.stateuniversity.com/pages/502/Gaza-Strip-West-Bank-EDUCATIONAL-SYSTEM-OVERVIEW.html>

¹⁴⁶ Zdroj: IROZHLAS. Gaza se v budoucnu může stát arabským Silicon Valley. [online]. 27. září 2016 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie_technologie/gaza-se-v-budoucnu-muze-stat-arabskym-silicon-valley-tvrdi-cesti-programatori_201609271230_amanourova

¹⁴⁷ Zdroj: MINISTERSTVO ZÁHRANIČNÍCH VĚCÍ. Rozvoj IT sektoru v Palestině táhnou soukromé firmy [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/ramallah/cz/obchod_a_ekonomika/rozvoj_it_sektoru_v_palestine_tahnou.html

Vládní podpora pro rozvoj infastruktury a development: Pro Palestinský stát je rozvoj infrastruktury komplikovaný z důvodu Izraelské okupace. Palestinské území na mnoha místech protíná tzv. bezpečnostní bariéra, která je vedena za „zelenou linií“, tzn. nestojí na izraelském území. Celý Západní břeh je protkán izraelskými osadami, budovanými bez povolení Palestinské samosprávy. V roce 2004 mezinárodní soud v Haagu rozhodl, že bezpečnostní bariéra a izraelské osady porušují mezinárodní právo, protože podle mezinárodního práva je zakázáno usídlovat obyvatelstvo okupujícího státu na okupovaném území.¹⁴⁸ Na Západním břehu existují hlavní a vedlejší sítě silnic, blokáda Izraele omezuje dovoz stavebního materiálu na opravu současné infrastruktury. Proto development a státní podpora, jak ji známe u nás v Evropě, je nemožná. Palestina se potýká s válečným stavem, kdy v roce 2022 bylo na Západním břehu a východní straně Jeruzaléma Izraelem zbořeno více jak 900 staveb, což způsobilo vysídlení více jak 1000 Palestinců, avšak čísla v Pásmě Gazy nejsou dohledatelná.¹⁴⁹ Dalším příkladem by mohlo být letiště v Pásmu Gazy pojmenované po Arafatovi, které bylo otevřené v roce 1998 a následně v roce 2001 zničeno bombardováním Izraele.¹⁵⁰

Stav stávající technologie: Stav stávající technologie: Celá Palestina trpí vodohospodářskou krizí. Západní břeh z důvodu omezeného přístupu k řece Jordán, na druhé straně Gaza čelí kritickému stavu vodonosných technologií, které jsou stavebně kritické a slaná voda proniká do vodojemů.¹⁵¹ Dalším problémem v Gaze jsou odpadní vody, které nelze kompletně čistit, a tudíž dochází k masivnímu znečišťování moře, což vytváří další problém, kterým je upadající rybářský průmysl.

¹⁴⁸ Zdroj: BBC Czech. Israel barrier. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné

z: https://www.bbc.co.uk/czech/worldnews/story/2004/07/040709_izrael_barrier_1900.shtml

¹⁴⁹ Zdroj: OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORY. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs [online]. 21. únor 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné

z: <http://www.ochaopt.org/content/west-bank-demolitions-and-displacement-december-2022>

¹⁵⁰ Zdroj: AEROWEB.CZ. Dva roky Arafatova letiště. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné

z: <https://www.aeroweb.cz/clanky/5282-dva-roky-arafatova-letiste>

¹⁵¹ Zdroj: NEW SCIENTIST. Why the Gaza water crisis is decades in the making. [online].

[vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.newscientist.com/article/2398073-why-the-gaza-water-crisis-is-decades-in-the-making/>

Humanitární technologický rozvoj: Z důvodu omezení pohybu byly palestinské nemocnice vybaveny telemedicínskými přístroji, prostřednictvím kterých mohou palestinskí lékaři provádět konzultace s odborníky z celého světa.¹⁵² Dále jsou vybaveny přenosnými zdravotními přístroji, jako je ultrazvuk, sono atd. které používají v těžko přístupných a vzdálených místech. Přenosné systémy na čištění vody byly distribuovány v oblastech, kde je přístup k čisté vodě nejnáročnější. Kvůli pravidelným výpadkům elektřiny, zejména v Gaze, dochází k tlaku na solární energii. Mezinárodní dárci a nevládní organizace podpořily instalaci solárních panelů v nemocnicích, školách a veřejných budovách. Do těchto iniciativ se zapojily mezinárodní organizace jako UNRWA, WHO, UNICEF, Světová banka a také neziskové a technologické společnosti.¹⁵³ Přestože technologie nabízí řešení a úlevu v různých oblastech, stojí za zmínku také to, že nemůže koncepčně a dlouhodobě řešit širší strukturální problémy, kterým palestinská území čelí.

Další: v této oblasti analýzy se provádí běžně průzkum nových objevů a možností, obnovy technologie a rychlost zastarávání. Vzhledem k situaci, v jaké se Palestina nachází je nemožné tyto body analyzovat.

4.3. Výsledek Analýzy

Perspektiva další existence, postavení, možností a vlivu organizace Hamás v regionu Palestiny se bude odvíjet od toho, jak se podaří Hamásu interpretovat útok ze 7. října na Izrael poté, co opadnou prvé emoce z brutality jeho postupu proti civilním občanům Izraele. Toho se také týká má úvaha v části PEST analýzy – působení politických vlivů.

I když se Hamásu podaří politicky „přežít“ odsouzení za provádění a neomluvitelná zvěrstva v Izraeli, nemá bez toho, aniž by pozměnil svůj „zásadový“ přístup k existenci Izraele, šanci stát se rozhodující státoprávní silou v Palestinském státu. A to už z toho důvodu, že vždy bude čelit poměrně silnému

¹⁵² Zdroj: CONFLICT AND HEALTH. Telemedicine interventions in six conflict-affected countries in the WHO Eastern Mediterranean region: a systematic review. [online]. 2022, [vid. 2024-01-12]. ISSN 1752-1505. Dostupné z: doi:10.1186/s13031-022-00493-7

¹⁵³ Zdroj: PV MAGAZINE AUSTRALIA. Sunday read: Solar in Gaza, PV resilience under fire. [online]. 18. červenec 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.pv-magazine-australia.com/2021/07/18/sunday-read-solar-in-gaza-pv-resilience-under-fire/>

argumentu rizika opakování událostí ze 7. října a navazujícím politickým a silovým restrikcím ze strany Izraele. Je také otázkou, nakolik se Hamásu podaří získat politický kapitál v souvislosti s očekávanou obrovskou ekonomickou pomocí po ukončení stávajícího konfliktu a její distribucí a také nakolik se podaří většinu této pomoci dostat potřebným a na potřebná místa, případně kolik této pomoci skončí v rukách zkorumpovaných členů Palestinské samosprávy.

Výsledek PEST analýzy ukazuje, že Hamás by se mohl stát hlavním hybatelem státu na střední úrovni, avšak toto je podmíněno splněním specifických politických předpokladů. Klíčovým faktorem je uznání státu Izrael Hamásem v určité formě a rozsahu, spolu s podporou dotačních programů ze strany rozvinutých zemí a implementací protikorupčních opatření v rámci struktury Hamásu, což by mohlo vést k rozvoji ekonomiky a růstu HDP. To vše samozřejmě za podmínek ukončení války, přijetí dvou státního řešení a odebrání Hamásu statusu teroristické organizace.

5. SWOT Analýza

SWOT Analýza se používá v případě, že je potřeba zhodnotit úspěšnost organizace a její cíle s přihlédnutím na vnitřní a vnější faktory. SWOT Analýza je jednou za základních analytických technik a rozsah využití je velmi široký. Používá se například k hodnocení organizace nebo produktu, v marketingu, strategii obchodních společností atd. Zakladatelem této analýzy byl Albert Humphrey, který jí navrhnul v 60. letech dvacátého století.

Akronym je souhrn čtyřech počátečních písmen faktorů, které se hodnotí:

- **Strengths** – Silné stránky
- **Weaknesses** – Slabé stránky
- **Opportunities** – Příležitosti
- **Threats** – Hrozby

5.1. Popis cíle analýzy

Cílem analýzy je reálnost dosažení cílů Hamásu podle nového politického dokumentu z roku 2017, kdy dočasně připouští dvou státní řešení a hranice z roku 1967. Dále reálnost vybudování islámského státu na území Palestiny a sjednocení politického režimu pro celé palestinské území. Každá kategorie, bez ohledu na počet bodů, má přidělenou hodnotu v součtu jedné, každá se následně násobí váhou, která je známkována od 1 do 5.

5.2. SWOT

Silné stránky

Cíl vytvořit legitimní stát: Organizace Hamás měla od svého založení jeden hlavní cíl a tím je zničit Izrael, kterému neuznává nárok na existenci státu. Ovšem od roku 2017 přistupuje Hamás na „*dočasné řešení – což je začátek dobré cesty*“ přijetí hranic státu z roku 1969. Cíl mít legitimní stát má velkou sílu empatie mezinárodního společenství.

Militantní křídlo Hamásu: I když vojensky je Hamás a Izrael na kolosálně rozdílné úrovni, obětavost, včetně vlastních životů, nasazení, přesvědčení boje za spravedlivou věc je stránkou, která se nedá podcenit. Vojenská úroveň plánování, či strategie útoků je celkem na dobré úrovni, když vezmeme v potaz podmínky, v jakých brigáda Hamásu působí. Důležité je, že Hamás o svém militantním křídle nepochybuje a vidí v něm úspěšnou cestu, jelikož přináší výsledky oproti mírovému jednání, tvrdí jeden ze zakladatelů Mahmoud al-Zahar.¹⁵⁴

Stálá podpora muslimských Palestinců: Jednotná nenávisť nebo převážně jednotné společenství Palestinských obyvatel vytváří sjednocení, v kterém je četnost, síla, víra a společný nepřítel.

Civilní křídlo: Největším plusem pro organizaci jsou charitativní akce a sociální činnost. Jsou to činnosti, které mají vliv na náhled organizace ve společnosti, ale také vděk Palestinců. Mimo jiné má činnost kořeny v založení organizace, které sahají ještě dál. Díky těmto činnostem je za teroristickou organizaci označované v některých zemích jen militantní křídlo.

Neustálé verbování nových rekrutů skrze víru: Dodržování zásad islámu je pro muslimy jednou z nejdůležitějších věcí a poukazování na obranu nejen historického území, ale i víry při verbování nových rekrutů je nejsilnější metodou. Díky své víře je spousta členů oddaná cílům Hamásu v tom nejhlubším slova smyslu – ochota obětovat život.

Podpora ostatních arabských států: Hlavní cíl Hamásu je deklarováným cílem i většiny ostatních arabských zemí, a různé druhy forem podpory Hamásu jsou přirozenou součástí politiky. Finanční či materiální podpora Hamásu je prezentována jako účast na plnění tohoto hlavního cíle bez jejich fyzického zapojení do konfliktu.

¹⁵⁴ Zdroj: Rozhovor se zakladatelem hnutí Hamás. ROZHLAS PLUS. Vznikla smířlivá charta jen naoko? [online]. 3. květen 2017 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/rozhovor-se-zakladatelem-hnuti-hamas-vznikla-smirliva-charta-jen-naoko-6517629>

Džihád podporovaný náboženstvím: Hamás má stále spousty dobrovolníků, kteří chtějí být nebo jsou, ochotni být mučedníky. Lidé, kteří se rozhodnou být „šahídy“ jsou ujišťováni, že následují správně svou víru. Jejich frustrace, ponížení a bezvýchodnost je utvrzuje v tom, že nemají co ztratit.

Nepřetržité šedé financování: Především Írán, ale i podpora ostatních zemí či organizací. Viz kapitola financování.

Některé země, Hamás za teroristickou organizaci nepovažují: Norsko, Švýcarsko, Čína, Turecko, Rusko a další některé státy jen militantní křídlo.

Izraelské útoky mířené na Hamás postihují ve značné míře civilní obyvatelstvo, včetně žen a dětí. V souvislosti s odvetnou operací Železný meč přišlo do dne napsání tohoto textu o život téměř 22.000 Palestinců, z větší části žen a dětí.¹⁵⁵ Tato skutečnost více radikalizuje obyčejné Palestince, ve kterých je utvrzována nenávisť proti Izraeli.

Slabé stránky

Status organizace jako teroristická organizace: Hamás, dostal od USA 8. října.1997 a následně od EU a dalších významných států status teroristické organizace.

Spor o autonomii Palestina s konkurenční organizací Fatah: To, že je společnost, a především vedení země, rozpolceno na dvě strany je výrazně ku prospěchu Izraeli, která má stále na výběr, s kým bude jednat a koho bude považovat za adekvátního partnera.

¹⁵⁵ Zdroj: VOXPOT. Genocida, kolonizace nebo okupace. Co čeká Gazu v novém roce? [online]. 8. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.voxpot.cz/genocida-kolonizace-nebo-okupace-co-ceka-gazu-v-novem-roce/>

Mediálně zkreslené informace o organizaci ve vyspělých státech: Téměř po celém světě media ve velké míře ukazují Hamás pouze jako teroristickou organizaci, poukazují na jejich útoky a spolu s tím spojené aktivity. Málomocná média aktivně poukazují na charitativní a sociální činnost civilního křídla.

Kontrolovaný přísun financí a celkového zásobování: Jelikož financování Palestiny je zejména z humanitní pomoci a jejich správu má v první řadě OSN ¹⁵⁶, která následně rozděljuje různým neziskovým organizacím finance, Hamás nemá přímou možnost hospodařit s těmito financemi. Kontrolované jsou také hranice Gazy s Egyptem a Hamás tak přichází o spoustu financí i materiálních dodávek.

Vyspělost Izraele v technologii, vojenské taktice, vybavení armády, bezpečnost obyvatel: Podpora západních států má také za důsledek modernizace zbrojířství v Izraeli, která drží krok s nejmodernější technologií, jako jsou například drony, bezpečnostní systém Iron Dome,¹⁵⁷ varující sirény, protiraketové bunkry atd. Což na druhé straně naprosto chybí.

Podpora Izraele vyspělými státy: Za Izraelem stojí vyspělé státy a je členem OSN. Přiznané financování Izraele například USA je pro Hamás nepředstavitelné.

Geografické obsazení území státu Izrael: Izrael má obsazena území, které jsou velice obtížné na dobývání z geografického hlediska a jsou velice dobrým strategickým územím pro kontrolu, útok i obranu. Například anektované Golanské výšiny nebo zdroje pitné vody atd.

¹⁵⁶ Organizace spojených národů, je mezinárodní organizace založená v roce 1945, která se zaměřuje na podporu mezinárodní spolupráce, udržování mezinárodního míru a bezpečnosti, rozvoj přátelských vztahů mezi národy a propagaci sociálního pokroku, lepších životních podmínek a lidských práv.

¹⁵⁷ Bezpečnostní systém Iron Dome je izraelský mobilní protiraketový obranný systém, který byl vyvinut k zachycení a zničení krátkodobých raket a minometných střel vyslaných z vzdáleností 4 až 70 kilometrů a určený k ochraně civilních oblastí před raketovými útoky.

Izrael má téměř dvojnásobek počet obyvatel: V roce 2021 disponuje Izrael 9,3 milionů obyvatel z čeho je 73,9 % židů. Palestina má 5,2 milionů obyvatel.¹⁵⁸

Vyváženost finanční politiky uvnitř organizace: Hamás by mohl strádat v podpoře některých obyvatel, jelikož své finanční prostředky investuje do válečných strategií od raket, které nejsou vůbec levnou záležitostí, až po propagandu svých zájmů, zatím co nejnižší vrstva obyvatel strádá v základních životních komoditách.

Komplikovaný vztah s Egyptem: Hamás je Palestinská modifikace Muslimského bratrstva, které je v Egyptě zakázané a proti kterému je tam veden nemilosrdný boj. Egypt na jednu stranu podporuje boj Palestina na získání vlastního území, na druhou stranu má s vlastním Hamásem velmi napjaté vztahy, což je velká komplikace už jen z toho důvodu, že jediná země, která má mimo Izrael s Gazou hranici, je právě Egypt.

Příležitosti

Ovládnutí Západního břehu: Konkurenční Fatah si z minulosti nese nálepku zkorumpovanosti a nesouhlas palestinského lidu s činy OOP za vlády Arafata Jásira. Hamás má stále velkou podporu obyvatel a nasvědčují tomu volby z roku 2006 tak i odložené volby v roce 2021 a jejich průzkum.¹⁵⁹

Vybudování a vycvičení dobré vojenské komunity: Hamás má velkou finanční i materiální pomoc od jiných teroristických organizací. Pokud by ovládnul i Západní břeh mohl by určitou strategii po čase vybudovat z celého Palestinského lidu jednotnou armádu. Velkou výhodou a vzorem by mohl být spojenecký Hizballáh.

¹⁵⁸ Zdroj: MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Souhrnná teritoriální informace Palestina. Styčný úřad České republiky Ramalláh (Palestina) [online]. 29.09.2008, [cit. 2023-8-07]. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/file/287544/STI_200809fin

¹⁵⁹ Zdroj: NOVINKY. Většina Palestinců by volila Hamás. [online]. 15.06.2021, [cit. 2024-1-22]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-blizky-a-stredni-vychod-vetsina-palestincu-by-volila-hamas-40363402>

Opuštění statusu teroristické organizace: Příkladem je bývalá teroristická organizace Talibán, které ovládla území Afganistánu a má možnost být „regulérním“ partnerem pro vyspělé země. Důkazem je toho pozvání členů Talibánu do Osla, za účelem studování lidských práv.¹⁶⁰

Podpora Hamásu technologií od vyspělejších zemí: Příklad války o Náhorní Karabach, kdy Turecko podporovalo Ázerbájdžán, mimo jiného i technologii, která byla zásadní, tedy drony.¹⁶¹

Hrozby

Vnitřní vzpoura a nepokoje: Hamás je známý tím, že většinu finančních prostředků investuje do militantního křídla, a tak civilní křídlo strádá, což je znatelné v Pásmu Gazy na životních podmínkách. Hlad, hygienické podmínky, nedostatek energií by mohly způsobit vnitřní nepokoje a odvrácení se od Hamásu. Po válce, která začala 7. října 2023 bude tato hrozba stoupat, ovšem není vyloučeno, že to naopak sjednotí lid proti Izraeli.

Ukončení financování organizace: Pokud by se stalo, že z nějakého důvodu přestane být organizace financována z vnějších zdrojů, hrozí pád organizace nebo minimálně její výrazný útlum. Viz. útlum financování ze strany Íránu.

Přerušování dodávek energií ze strany Izraele: Pásmo Gazy je závislé na dodávce energií od Izraele v podobě topného Mazutu, kterým je poháněna elektrárna v Gaze nebo na samotné dodávce elektřiny.¹⁶² Spolu s elektřinou souvisí i pitná voda a zdravotnictví. Humanitní pomoc a finance z celého světa podporující Palestinu, jdou nejprve agenturám OSN, které finance rozdělují dále.

¹⁶⁰ Popis fotografie válečné reportérky Markéty Kutilové na svém Instagramovém účtu. Zdroj: INSTAGRAM: Markéta Kutilová: Vysocí pohlaváři Tálibánu přiletěli Osla [online]. 2022 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z:

https://www.instagram.com/p/CZIKLx2riu_/?igsh=MXh3YWRuMWp6azFqMg==

¹⁶¹ Jarmila Štuková v rozhovoru s Danielou Drtinovou ze dne 24.3.2021. DVTV

¹⁶² Dodávku samotné elektřiny v případě potřeby částečně dodává i Egypt – Zdroj: STANDASHOW. Jakub Szántó: v Izraeli jde novinářům o život [online: video]. 2021 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=eq6y0wfTz10>

Co se týče financování mazutu a elektřiny do Pásma Gazy, toto financování jde přes Palestinskou samosprávu, která platí tyto účty a je pod přísnou kontrolou.¹⁶³

Preference politického boje Palestinského lidu: Bojový étos se předává z generace na generaci a je posilován novými a novými konflikty a jejich fatálními důsledky. Pokud by Hamás neudržel přesvědčení obyvatel Palestina o nezbytnosti řešení jejich problémů ozbrojeným odporem, mohlo by hrozit, že nové generace budou preferovat kompromis nenásilnou cestou a Hamás by se musel buď přizpůsobit nebo se smířit se ztrátou vlivu.

Ztráta strategického území Gaza: Proč je Gaza tak důležitá pro Hamás? Důvodů je mnoho, hlavní je ale prestiž; ztráta Gazy by znamenala totální zhroucení tvrzení Hamásu o nenahraditelnosti a jediném možném řešení sporu násilnou cestou. Faktickou ztrátou by byla ztráta například tunelového komplexu v celé oblasti, který Hamás budoval několik let a stálo ho několik milionů dolarů a „*které slouží k zásobování zbraněmi a raketami, jako sídlo velitelských stanovišť, komunikačních středisek a také jako místo, odkud mohou střílet z podzemí*“¹⁶⁴

Zásah a zvýšený zájem západních států: Je obecně známé vměšování USA do věci Palestinsko-Izraelského sporu ve smyslu intenzivní podpory Izraele a jeho cílů. Pokud by se Izrael dostal z nějakého důvodu do komplikované situace, která by hrozila jeho zánikem, USA by to nikdy nepřipustilo a vstoupilo by do konfliktu daleko razantněji.

¹⁶³ Zdroj: ¹⁶³ Dodávku samotné elektřiny v případě potřeby částečně dodává i Egypt – Zdroj: STANDASHOW. Jakub Szántó: v Izraeli jde novinářům o život [online: video]. 2021 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=eq6y0wFTz10>

¹⁶⁴ Zdroj: IROZHLAS. Nejcennější zbraň Hamásu, s níž Izrael bojuje díky sensorům. [online]. 23. květen 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/hamas-tunely-sit-tunelu-pasmo-gazy-izrael-unosy-utoky-palestinci-osn-blokada_2105230500_eku

5.3. Statistika analýzy

Tabulka č.1 Silné stránky organizace

SILNÉ STRÁNKY ORGANIZACE	HODNOTA	VÁHA	VÝSLEDEK
Cíl vytvořit legitimní stát	0,12	5	0,6
Militantní křídlo Hamásu	0,08	4	0,32
Stálá podpora muslimských Palestinců	0,15	5	0,75
Civilní křídlo	0,13	5	0,65
Neustálé verbování nových rekrutů přes víru	0,05	5	0,25
Podpora ostatních arabských států	0,09	5	0,45
Džihád podporovaný náboženstvím	0,02	2	0,04
Nepřetržitě šedé financování	0,08	5	0,4
Některé země Hamás za teroristickou organizaci nepovažují	0,08	3	0,24
Izraelské útoky mířené k Hamásu převažují spíše civilní oběti	0,2	5	1
CELKOVÝ VÝSLEDEK	1		4,7

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledné číslo statistiky analýzy silných stránek Hamásu vykazuje vysoké skóre, avšak toto číslo samo o sobě neposkytuje jasnou indikaci o vlivu na konečný cíl analýzy. Přesto v celkovém kontextu tato hodnota ukazuje na silné a účinné nástroje Hamásu použitelné pro usilování o nezávislý a legitimní stát, což je klíčové pro jeho potenciální role v možná budoucím Palestinském státu, bez ohledu na jeho konečné postavení. Součet sloupce váhy silných stránek Hamásu dosáhl 44 z možných 50 bodů, což představuje 88 %. Tento procentuální výsledek potvrzuje klíčové nástroje organizace, které nemohou být přehlíženy minimálně k přispění založení nezávislého a legitimního státu.

Tabulka č.2 Slabé stránky organizace

SLABÉ STRÁNKY ORGANIZACE	HODNOTA	VÁHA	VÝSLEDEK
Status organizace jako teroristická organizace	0,15	5	0,75
Spor na autonomii Palestina s konkurenční organizací Fatah	0,04	3	0,12
Mediálně zkreslené informace o organizaci ve vyspělých státech	0,11	5	0,55
Kontrolovaný přísun financí a celkového zásobování	0,08	5	0,4
Vyspělost Izraele	0,15	4	0,6
Podpora Izraele vyspělými státy	0,21	5	1,05
Geografické obsazení území státu Izrael	0,12	4	0,48
Izrael má téměř dvojnásobek počet obyvatel	0,07	3	0,21
Vyváženost finanční politiky uvnitř organizace	0,04	2	0,08
Komplikovaný vztah s Egyptem	0,03	1	0,03
CELKOVÝ VÝSLEDEK	1		4,27

Zdroj: Vlastní zpracování

Rozdíl výsledku slabých a silných stránek je relativně malý, což naznačuje, že má Hamás šanci na úspěch. Avšak důležité je obhájit, které aspekty jsou považovány za silné a které za slabé. Kontroverzní může být militantní křídlo Hamásu, které pro některé, v kontrastu s civilním křídlem, představuje slabost. Na druhou stranu, právě militantní křídlo přitáhlo pozornost celého světa. Nedávné prohlášení prezidenta USA J. Bidena¹⁶⁵ o možnosti vytvoření palestinského státu dokonce i za vlády premiéra B. Netanjahua, za předpokladu zřeknutí se militantního křídla, ukazuje na potenciální silnou stránku Hamásu. Militantní křídlo je tak paradoxně vnímáno jako klíčový faktor ve vyjednáváních, jehož přítomnost zvyšuje hodnotu Hamásu v dialogu o budoucím státu.

¹⁶⁵ NOVINKY. Biden: Palestinský stát by mohl vzniknout i za Netanjahua. [online]. 20.01.2024, [cit. 2024-2-11]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-blizky-a-stredni-vychod-biden-palestinsky-stat-by-mohl-vzniknout-i-za-netanjahua-40457967>

Tabulka č.3 Příležitosti organizace

PŘÍLEŽITOSTI ORGANIZACE	HODNOTA	VÁHA	VÝSLEDEK
Ovládnutí Západního břehu	0,2	3	0,6
Vybudování a vycvičení dobré vojenské komunity	0,15	4	0,6
Ztráta statusu teroristické organizace	0,35	5	1,75
Podpora Hamásu technologií od vyspělejších zemí	0,3	5	1,5
CELKOVÝ VÝSLEDEK	1		4,45

Zdroj: Vlastní zpracování

Příležitosti, na kterých Hamás zatím aktivně nepracuje, jsou omezené a obtížně dosažitelné, avšak mají potenciál výrazně ovlivnit budoucí směřování organizace. Je důležité podotknout, že mnohé z aktuálních slabých stránek Hamásu mohou být proměněny v silné stránky, což představuje skrytou příležitost pro rozvoj.

Tabulka č.4 Hrozby organizace

HROZBY ORGANIZACE	HODNOTA	VÁHA	VÝSLEDEK
Vnitřní vzpoura a nepokoje	0,22	4	0,88
Ukončení financování organizace	0,16	5	0,8
Přerušení dodávek energií ze strany Izraele	0,19	5	0,95
Preference politického boje Palestinského lidu	0,16	4	0,64
Ztráta strategického území Gaza	0,18	3	0,54
Zásah a zvýšený zájem západních států	0,09	5	0,45
CELKOVÝ VÝSLEDEK	1		4,26

Zdroj: Vlastní zpracování

Důležitým rozlišením mezi příležitostmi a hrozbami je, že zatímco některé hrozby mohou ohrozit samotnou existenci organizace, neexistuje žádná jednoznačná příležitost, která by Hamásu garantovala úspěch.

5.4. Výsledek a závěr analýzy

Tabulka č.5 Výsledek analýzy

VÝLEDEK ANALÝZY	VÝPOČET
SILNÉ STRÁNKY	4,70
SLABÉ STRÁNKY	- 4,27
PŘÍLEŽITOSTI	4,45
HROZBY	- 4,26
S-W+O-T	= 0,62

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledek SWOT analýzy, zaměřené na potenciál Hamásu stát se buď legitimním mezinárodním partnerem a vládnout státu Palestina nebo významně přispět k vytvoření uznávaného státu Palestina i třeba s jinou vládou, naznačují mírně pozitivní potenciál. Tato analýza, je vypracována na základě relevantních informací dostupných z médií a zdrojů na internetu, dostupné literatury a médií, hodnocených v závislosti na sociálním citění autora, výsledkem je nakloněnost k možnému úspěchu Hamásu v těchto směrech.

Přestože výsledky ukazují na určitou šanci úspěchu, je důležité si uvědomit, že situace je komplikovaná a nejednoznačná. Vláda v regulárním uznávaném Palestinském státu má aktuálně na výběr pouze ze dvou stran. Hamás, na jedné straně čelí výzvam v získání mezinárodního uznání a na druhé straně rozpoutal válku v Izraeli teoretickým útokem, zatímco OOP má u palestinského lidu negativní reputaci. Tyto faktory komplikují snahu o získání legitimacy a stabilní politické pozice.

Analýza bere v potaz, že politický vývoj a budoucí status státu Palestina jsou po událostech ze 7. října 2023 nejisté. V kontextu války a dynamických změn v mezinárodním diskurzu je obtížné předpovědět jakékoliv směřování jak Hamásu, tak i celkové situace v Palestině. Tato nejistota je založena na proměnlivosti situace, která se neustále mění nejen na bojišti, ale i v diplomatických jednáních po celém světě.

6. ZÁVĚR

Před samotným závěrem bakalářské práce zaměřené na SWOT Analýzu bych chtěl vyjádřit můj základní postoj k problematice Palestinsko – Izraelského konfliktu jako celku. Chápu, že státnost Izraele je definitivní a neměnný fakt, a proto považuji jakékoli pokusy o jeho zrušení či likvidaci za absurdní. Navíc by takový krok v současné době byl i nespravedlivý. Ale neskutečná nespravedlnost a pokrytectví západních liberálních demokracií jsou ale slova, která pro mě definují celý tento konflikt. Jako autor této analýzy považuji za zcela zřejmé, že koloniální charakter vzniku Izraele je klíčovým prvkem tohoto konfliktu. V moderních dějinách světa, kdy pojmy jako kolonialismus, sebeurčení, spravedlnost, právo a etika nabyly poměrně přesných definic, odvrátil civilizovaný svět od těchto pojmů na chvíli tvář, aby mohl vzniknout stát, který minimálně při svém vzniku většinu těchto základních atributů moderní civilizované společnosti, tak jak jí vnímáme my, porušil. Trochu mi to připomíná okruh poradců našeho bývalého prezidenta Václava Klause, kteří suše konstatovali, že na počátku devadesátých let se muselo během privatizace na 5 minut zhasnout, aby vzniklo něco, co bude poté fungovat. Intenzivní pocit nespravedlnosti se ale přenáší z generace na generaci a totální frustrace z toho, že poté, co se „opět rozsvítilo“ bylo sice konstatováno, že něco bylo špatně a mělo by se to řešit, ale fakticky se neřeší nic.

Hlavní silou Hamásu je vysoký koeficient legitimacy, který je výsledkem explicitních a nezamaskovaných požadavků. Tato organizace usiluje o zřízení regulérního a legitimního Palestinského státu a projevuje ochotu přijmout řešení založené na principu dvou států, přestože otevřeně vyjadřuje nepřátelství vůči Izraeli a odmítá uznání státu Izrael. Tato politika demonstruje jasnost a ukazuje palestinské veřejnosti, že se neřídí proměnlivými okolnostmi. Podobně jako mnoho států, i Palestina disponuje armádou, kterou je schopna efektivně využívat jak pro obranné, tak pro vnitřní bezpečnostní účely. Hamás si udržuje většinovou podporu palestinské populace a tato podpora převyšuje opozici již více než dvě dekády. Civilní křídlo hnutí prokázalo svou schopnost vést politiku na vnitřní i mezinárodní úrovni. Sociální, ekonomické a vzdělávací programy Hamásu jsou efektivně strukturované a organizace je schopná přizpůsobovat své systémy aktuálním podmínkám, a to i díky šedé ekonomice nebo omezenému příjmu

humanitární pomoci, což svědčí o její flexibilitě. Hamás si získal rozsáhlou podporu mezi arabskými státy a co se týče názoru na právoplatnost a územní integritu palestinského státu jako takového, získává také podporu většiny, středně a vysoce vzdělaných lidí na celém světě. Globální podpora Hamásu však utrpěla po událostech 7. října, a pokud organizace nevystoupí s veřejnou omluvou a diplomaticky přijatelným vysvětlením, je nepravděpodobné, že si tuto podporu znovu získá. V arabském světě podpora Hamásu zůstává relativně stabilní, avšak na globální úrovni lze pozorovat pokles podpory, což představuje závažnou slabost organizace v kontextu mezinárodního vnímání jejího statusu jako teroristické organizace. Ovšem válka v regionu má výrazný dopad na politický i civilní postoj k podpoře Izraele, tak jak se mění situace na bojišti každým okamžikem, mění se i každým okamžikem mezinárodní vnímání. Před vypuknutím konfliktu podpora Izraele stagnovala, a ačkoli se s počátkem válečných operací dočasně zvýšila, vývoj konfliktu odhalil citlivost mezinárodní komunity na civilní oběti na palestinské straně. Izrael je vnímán jako stát, který přistupuje k vedlejším ztrátám s arogancí, což vyvolává mezinárodní znepokojení.

Ačkoliv teroristické aktivity nelze nikdy ospravedlnit, situace v Gaze připomíná tragické znaky Varšavského ghetta a následného povstání. Židé uvěznění ve Varšavském ghettu čelili situaci, ve které byla pravděpodobnost jejich přežití minimální, což vedlo k nevyhnutelnému povstání proti neúnosným životním podmínkám, zoufalství, absenci jakýchkoli perspektiv a systematickému každodennímu ponižování a dehumanizaci. V současném kontextu Izrael, pod vedením vlády, která je kritizována za nedemokratické praktiky, je hlavním protagonistou v tom, co je vnímáno jako značná nespravedlnost ze strany „civilizovaného“ světa v moderní historii. Tato situace by měla vyvolávat mezinárodní diskusi o standardních demokratických hodnotách a jejich uplatňování.

Současný světový vývoj naznačuje rostoucí mezinárodní povědomí o nutnosti uznání regulérního Palestinského státu, což lze přiřadit ke kladnému výsledku SWOT analýzy. Tento trend ukazuje, že se blíží čas, kdy bude nezbytné, aby Palestina měla uznávanou a zkušenou vládní strukturu, ať už v podobě politického hnutí nebo organizace, schopnou řídit stát efektivně a s ohledem na mezinárodní standardy.

7. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy

BERGMAN, Ronen. Zabij jako první. 1. Universum (ČR), 2019. ISBN 978-80-7617-970-7.

BRZYBOHATÝ, Marian. Terorismus I. 1. Police history, 1999. ISBN 80-902670-1-7.

C. TUCKER, Spencer. The Encyclopedia of Middle East Wars. 1. ABC-CLIO, 2010. ISBN 9781851099474.

CHARLES A., Smith. Palestine and the Arab-Israeli Conflict. 1. Bedford/Saint Martin's, 2016. ISBN 978-80-200-1712-3.

ČEJKA, Marek. Encyklopedie blízkovýchodního terorismu. 1 vydání. Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.

ČEJKA, Marek. Izrael a Palestina. 5. aktualizované. Books and Pipes, 2022. ISBN 978-80-7485-254-1

ČEJKA, Marek. Korán, meč a volební urna. 1 vydání. Academia, 2020. ISBN 978-80-200-3014-6.

ČERNÝ, Karel. Svět politického islámu: politické probuzení Blízkého východu. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012. ISBN 978-80-7422-166-8.

EICHLER, Jan. Terorismus a války na počátku 21. století. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1317-8.

HERZL, Theodor. Židovský stát. 1. Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1712-3.

HROUB, Khaled. Hamas: A Beginner's Guide. Londýn: Pluto Press, 2010. ISBN 978-0745329727.

INTROVIGNE, Massimo. Hamás: Islámský terorismus ve Svaté zemi. 1. Vyšehrad, 2003. ISBN 80-7021-659-X.

INTROVIGNE, Massimo. Hamás: Islámský terorismus ve Svaté zemi. Praha: Vyšehrad. 2003. ISBN 80-7021-659-X.

JÚSUF, Mosab Hasan. Syn Hamásu. 1 vydání. Nakladatelství ROSA, 2018. ISBN 978-80-9054-187-0.

KALÁT, Jiří. Všichni tady lžou: Velké zmatky ve Svaté zemi. 1. Šimon Ryšavý, 2019. ISBN 978-80-7354210-8.

SAADA, Tass. Sloužil jsem Arafatovi. 1. Institut Williama Wilberforce, 2014. ISBN 978-80-905863-0-7.

SCOTT C. Kansas: Back to Basic: A Study of the Second Lebanon War and Operation CAST LEAD, 1, Paperback, 2009, ISBN 978-0-9823283-3-0.

SZÁNTÓ, Jakub. Za oponou války: Zpravodajem nejen na Blízkém východě. 1. Argo, 2018. ISBN 978-80-257-2571-9.

Elektronické zdroje

HAMAS. A Dokument of General Principles and Policies [online]. 2017 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z:

<https://palwatch.org/storage/documents/hamas%20new%20policy%20document%20010517.pdf>. The Islamic Resistance Movement "Hamás."

WHO. Seventy-Sixth World Health Assembly [online]. 2023 [cit. 2024-01-12].

Dostupné z: https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA76/A76_15-en.pdf

INFORMAČNÍ CENTRUM OSN v Praze. Fakta a čísla OSN. [online]. Praha: © 2003 United Nations, 2003, 2005(1), 297 [cit. 2023-10-08]. Dostupné z: ISBN: 80-86348-02-4

Webové stránky

AEROWEB.CZ. Dva roky Arafatova letiště [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.aeroweb.cz/clanky/5282-dva-roky-arafatova-letiste>

AKTUALNE.CZ. Izrael a Hamás kývly na příměří. [online]. 21. května 2021 [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/izrael-a-hamas-pristoupily-na-primeri-bude-jej-monitorovat-e/r~158b88c0b9a111ebb98b0cc47ab5f122/>

AKTUALNE.CZ. Irán se kvůli válce v Sýrii rozešel s Hamásem [online]. 3. březen 2012 [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/iran-se-kvuli-valce-v-syrii-rozesel-s-hamasem/r~i:article:735213/>

AKTUALNE.CZ. Izrael v reakci na útoky spustil operaci železného meče. [online]. 7. října 2023 [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/palestinci-utoci-na-izrael-raketami-do-zeme-pronikly-i-jejic/r~e8cf44a264cf11eea25a0cc47ab5f122/>

AL JAZEERA. What is Hamas's armed wing, the Qassam Brigades? [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/26/who-are-qassam-armed-resistance-in-gaza>

AL JAZEERA. Qatar pledges \$500m for Gaza reconstruction. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2021/5/26/qatar-pledges-500-million-to-gaza-reconstruction>

AL JAZEERA. Qatar pledges \$500m for Gaza reconstruction. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2021/5/26/qatar-pledges-500-million-to-gaza-reconstruction>

BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA: Zahraniční vztahy [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky [cit. 2021-8-28]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/index.html

BRITANNICA. Demographic trends. [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Israel/Demographic-trends>

BRITANNICA. Hamas Ideology, & Facts [online]. 12. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Hamas>

BRITANNICA. Mahmoud Abbas [online]. 11. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Mahmoud-Abbas>

BRITANNICA. Shin Bet [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Shin-Bet>

BRITANNICA. Mahmoud Abbas [online]. 11. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Mahmoud-Abbas>

BRITANNICA. Semite [online]. [vid. 2024-01-11]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Semite>

BRITANNICA. Shin Bet [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Shin-Bet>

BRITANNICA. Two-state solution [online]. 6. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/two-state-solution>

BRITSKÉ LISTY. Svržený egyptský prezident Mursí byl odsouzen k smrti [online]. 16. květen 2015 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://blisty.cz/art/77441-svrzeny-egyptsky-prezident-mursi-byl-odsouzen-k-smrti.html>

BRITSKÉ LISTY. Svržený egyptský prezident Mursí byl odsouzen k smrti [online]. 16. květen 2015 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://blisty.cz/art/77441-svrzeny-egyptsky-prezident-mursi-byl-odsouzen-k-smrti.html>

BUSINESS INFO. Zakládací listina hnutí odporu Hamas [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/palestina-souhrnna-teritorialni-informace/2/>

ARMADNI NOVINY. Palestinske teroristicke hnuti Hamas. Hamas [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.armadninoviny.cz/palestinske-teroristicke-hnuti-hamas-puvod-financovani-vlada-v-gaze-terorismus.html>

CDK. Co přináší vítězství Hamásu v palestinských volbách. [online]. 10. prosinec 2015 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.cdk.cz/co-prinasi-vitezstvi-hamasu-v-palestinskych-volbach>

CONFLICT AND HEALTH. Telemedicine interventions in six conflict-affected countries in the WHO Eastern Mediterranean region: a systematic review. [online]. 2022, [vid. 2024-01-12]. ISSN 1752-1505. Dostupné z: <https://conflictandhealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s13031-022-00493-7>

COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Egypt's Muslim Brotherhood [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/backgrounder/egypts-muslim-brotherhood>

COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Your Fix for the Israeli-Palestinian Conflict Won't Work. [online]. [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/article/your-fix-israeli-palestinian-conflict-wont-work>

COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Your Fix for the Israeli-Palestinian Conflict Won't Work. [online]. [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/article/your-fix-israeli-palestinian-conflict-wont-work>

DATA BANK FILES. Poverty & Equity Brief - West Bank and Gaza [online]. 2020 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: https://databankfiles.worldbank.org/public/ddpext_download/poverty/33EF03BB-9722-4AE2-ABC7-AA2972D68AFE/Global_POVEQ_PSE.pdf

DW. Hamas recognizes 1967 borders, rejects Israel [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/hamas-recognizes-1967-borders-rejects-israel/a-38656798>

ECHO24. Cíl Hamásu splněn? Saúdská Arábie přerušila rozhovory o možné normalizaci vztahů s Izraelem [online]. 14. říjen 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: [//echo24.cz/a/HBVU8/zpravy-svet-saudska-arabie-prerusit-rozhovory-normalizace-vztahy-izrael](https://echo24.cz/a/HBVU8/zpravy-svet-saudska-arabie-prerusit-rozhovory-normalizace-vztahy-izrael)

EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Civil Police PA/Hamas. [online]. 21. březen 2018 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/civil_police/

EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Hugh. Back to democracy: Europe, Hamas, and the Palestinian elections. [online]. 18. březen 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://ecfr.eu/publication/back-to-democracy-europe-hamas-and-the-palestinian-elections/>

EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Shura Council. [online]. 21. březen 2018 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/shura_council/

EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Mahmoud al-Zahar [online]. 9. duben 2018 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/mahmoud_al_zahar_plc/

EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Shura Council. [online]. 21. březen 2018 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/shura_council/

FFD. 10 Things to Know About Hamas and Turkey. [online]. 29. listopad 2023 [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://www.fdd.org/analysis/2023/11/29/10-things-to-know-about-hamas-and-turkey/>

IHH. Humanitarian Relief Foundation [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://ihh.org.tr/en/mavi-marmara>

INTERNATIONAL MONETARY FUND. West bank and Gaza. September 13, 2022. Dostupné také z: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2023/09/12/West-Bank-and-Gaza-Report-to-the-Ad-Hoc-Liaison-Committee-539149>

IROZHLAS. Gaza se v budoucnu může stát arabským Silicon Valley. [online]. 27. září 2016 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie_technologie/gaza-se-v-budoucnu-muze-stat-arabskym-silicon-valley-tvrdi-cesti-programatori_201609271230_amanourova

IROZHLAS. Co víme o labyrintu tunelů pod Gazou? [online]. 23. květen 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/hamas-tunely-sit-tunelu-pasmo-gazy-izrael-unosy-utoky-palestinci-osn-blokada_2105230500_eku

IROZHLAS. Ústavu pro lidi s obrnou v Gaze dodávají elektřinu solární panely. [online]. 8. říjen 2016 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-ze-sveta/ustavu-pro-lidi-s-obrnou-v-gaze-dodavaji-elektrinu-solarni-panely-darovalo-je_1610081102_

IROZHLAS. Co víme o labyrintu tunelů pod Gazou? [online]. 23. květen 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/hamas-tunely-sit-tunelu-pasmo-gazy-izrael-unosy-utoky-palestinci-osn-blokada_2105230500_eku

IROZHLAS. Radikální Hamas překvapivým vítězem palestinských voleb. [online]. 26. leden 2006 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/radikalni-hamas-prekvapivym-vitezem-palestinskyh-voleb_200601261234_mtaborska

IROZHLAS. Ústavu pro lidi s obrnou v Gaze dodávají elektřinu solární panely. [online]. 8. říjen 2016 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-ze-sveta/ustavu-pro-lidi-s-obrnou-v-gaze-dodavaji-elektrinu-solarni-panely-darovalo-je_1610081102_

ITV NEWS. Who are the prominent figures leading Hamas? [online]. 3. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.itv.com/news/2023-12-12/who-are-the-prominent-figures-leading-hamas>

IWP. Hamas Media in Gaza: Still Audible [online]. 2. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.iwp.edu/articles/2024/01/02/hamas-media-in-gaza-still-audible/>

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. Background & Overview of Operation Pillar of Defense [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/background-and-overview-of-operation-pillar-of-defense#>

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. The Original Palestine National Charter (1964) [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/the-original-palestine-national-charter-1964>

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. The Original Palestine National Charter (1964) [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/the-original-palestine-national-charter-1964>

JUST SECURITY. Amid Palestinian Election Plans, Time to Challenge Hamas [online]. 1. duben 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.justsecurity.org/75576/amid-palestinian-election-plans-time-to-challenge-hamas/>

JUST SECURITY. Amid Palestinian Election Plans, Time to Challenge Hamas [online]. 1. duben 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.justsecurity.org/75576/amid-palestinian-election-plans-time-to-challenge-hamas/>

KEHILA. Historie Alija. [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.kehilaprag.cz/cs/novinky/historie-alija>

MACRO TRENDS. West Bank and Gaza GDP Growth Rate 1995-2024 [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/countries/PSE/west-bank-and-gaza/gdp-growth-rate>

MIDDLE EAST EYE. Hamas in 2017: The document in full. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.middleeasteye.net/news/hamas-2017-document-full>

MIDDLE EAST EYE. Who were the three killed Hamas commanders? [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.middleeasteye.net/news/profile-who-were-three-killed-hamas-commanders>

MIDDLE EAST EYE. Who were the three killed Hamas commanders? [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.middleeasteye.net/news/profile-who-were-three-killed-hamas-commanders>

MIDDLE EAST MONITOR. Palestine police deployed in Gaza City. [online]. 15. prosinec 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.middleeastmonitor.com/20231215-palestine-police-deployed-in-gaza-city/>

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Souhrnná teritoriální informace Palestina. Styčný úřad České republiky Ramalláh (Palestina) [online]. 29.09.2008, [cit. 2023-8-07]. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/file/287544/STI_200809fin

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Rozvoj IT sektoru v Palestině táhnou soukromé firmy [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/ramallah/cz/obchod_a_ekonomika/rozvoj_it_sektoru_v_palestine_tahnou.html

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Souhrnná teritoriální informace Palestina. Styčný úřad České republiky Ramalláh (Palestina) [online]. 29.09.2008, [cit. 2023-8-07]. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/file/287544/STI_200809fin

MODERNI DEJINY. Balfourova deklarace. [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.moderni-dejiny.cz/clanek/balfourova-deklarace-2-11-1917/>

NEW SCIENTIST. Why the Gaza water crisis is decades in the making. [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.newscientist.com/article/2398073-why-the-gaza-water-crisis-is-decades-in-the-making/>

NOVINKY. Biden: Palestinský stát by mohl vzniknout i za Netanjahua. [online]. 20.01.2024, [cit. 2024-2-11]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-blizky-a-stredni-vychod-biden-palestinsky-stat-by-mohl-vzniknout-i-za-netanjahua-40457967>

NOVINKY. Bylo to 11 děsivých dní. Nikdo nemohl ven, líčí šéf Lékařů bez hranic v Gaze [online]. 2021. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-blizky-a-stredni-vychod-bylo-to-11-desivych-dni-nikdo-nemohl-ven-lici-sef-lekaru-bez-hranic-v-gaze-40361546>

NOVINKY. Většina Palestinců by volila Hamás. [online]. 15.06.2021, [cit. 2024-1-22]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-blizky-a-stredni-vychod-vetsina-palestincu-by-volila-hamas-40363402>

NOVINKY: Palestinský stát by mohl vzniknout i za Netanjahua. [online]. 2024. [vid. 2024-01-21] Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-blizky-a-stredni-vychod-biden-palestinsky-stat-by-mohl-vzniknout-i-za-netanjahua-40457967>

OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORY. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs [online]. 21. únor 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <http://www.ochaopt.org/content/west-bank-demolitions-and-displacement-december-2022>

POLITICO. EU votes favour Palestine. [online]. 30. listopad 2012 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/eu-votes-favour-palestine/>

POLITICO. Hamas uses social media to incite fear, researchers find. [online]. 11. říjen 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.politico.com/news/2023/10/11/hamas-social-media-fear-misinformation-israel-00120884>

POLITICO. Hamas uses social media to incite fear, researchers find. [online]. 11. říjen 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.politico.com/news/2023/10/11/hamas-social-media-fear-misinformation-israel-00120884>

PV MAGAZINE AUSTRALIA. Solar in Gaza, PV resilience under fire. [online]. 18. červenec 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.pv-magazine-australia.com/2021/07/18/sunday-read-solar-in-gaza-pv-resilience-under-fire/>

REUTERS. Egypt courts list Hamas as terrorist group [online]. 2015 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/idUSKBN0LW014/>

REUTERS. Who is Mohammed Deif, the Hamas commander behind the attack on Israel? | [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/middle-east/how-secretive-hamas-commander-masterminded-attack-israel-2023-10-10/>

REUTERS. Who funds Hamas? A global network of crypto, cash and charities. [online]. 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/middle-east/hamas-cash-to-crypto-global-finance-maze-israels-sights-2023-10-16/>

REUTERS. Who is Mohammed Deif, the Hamas commander behind the attack on Israel? | [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/middle-east/how-secretive-hamas-commander-masterminded-attack-israel-2023-10-10/>

ROZHLAS PLUS. Rozhovor se zakladatelem hnutí Hamás. [online].
3. květen 2017 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/rozhovor-se-zakladatelem-hnuti-hamas-vznikla-smirliva-charta-jen-naoko-6517629>

RUTGERS. Early Zionist Settlement in Palestine [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://sites.rutgers.edu/jewish-agriculture/a-world-of-jewish-farming/early-zionist-settlement-in-palestine/>

STARS UNFOLDED. Mohammed Deif Age, Wife, Family, Biography [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://starsunfolded.com/mohammed-deif/>

STARS UNFOLDED. Mohammed Deif Age, Wife, Family, Biography [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://starsunfolded.com/mohammed-deif/>

THE AVALON PROJECT. Hamas Covenant 1988 [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://avalon.law.yale.edu/20th_century/hamas.asp

THE AVALON PROJECT. Hamas Covenant 1988 [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: https://avalon.law.yale.edu/20th_century/hamas.asp

THE COVENANT OF THE HAMAS - MAIN POINTS [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://irp.fas.org/world/para/docs/880818a.htm>

THE JERUSALEM POST. Profile of a terrorist: Ahmed Jabari. [online]. 14. listopad 2012 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/middle-east/profile-of-a-terrorist-ahmed-jabari>

THE JERUSALEM POST. Palestinian minister: Hamas's October 7 massacre of Israelis „heroic“. [online]. 27. listopad 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/middle-east/article-775236>

THE JERUSALEM POST. Profile of a terrorist: Ahmed Jabari. [online]. 14. listopad 2012 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/middle-east/profile-of-a-terrorist-ahmed-jabari>

THE JERUSALEM POST. The Czech arms that saved Israel [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/international/the-czech-arms-that-saved-israel-650710>

THEJC. How Hamas leaders in Qatar built their mountains of cash [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.thejc.com/news/features/how-hamas-leaders-in-qatar-built-their-mountains-of-cash-mlq5rzfs>

TIME OF ISRAEL. Iran agrees to renew funding to Hamas [online]. [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <http://www.timesofisrael.com/iran-agrees-to-renew-funding-to-hamas-report/>

TIMES OF ISRAEL. President attends Kafr Qasim memorial, apologizes for 1956 massacre [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/president-attends-kafr-qasim-memorial-apologizes-for-1956-massacre/>

TIMES OF ISRAEL. Netanyahu's office releases horrifying images of infants murdered by Hamas [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/netanyahus-office-releases-horrifying-images-of-infants-murdered-by-hamas/>

TIMES OF ISRAEL. President attends Kafr Qasim memorial, apologizes for 1956 massacre [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/president-attends-kafr-qasim-memorial-apologizes-for-1956-massacre/>

TIMES OF ISRAEL. Fatah, Hamas sign reconciliation deal hoping to end 15-year-long rift [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/fatah-hamas-sign-reconciliation-deal-hoping-to-end-15-year-long-rift/>

UNFPA. Population matters. Palestine [online]. 23. říjen 2016 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://palestine.unfpa.org/en/population-matters-0>

UNITED NATIONS OFFICE FOR THE COORDINATION OF HUMANITARIAN AFFAIRS. Occupied Palestinian territory [online]. 21. únor 2023 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <http://www.ochaopt.org/content/west-bank-demolitions-and-displacement-december-2022>

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE. The Importance of Sanctions on Iran. [online]. [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://2017-2021.state.gov/the-importance-of-sanctions-on-iran/>

UNRWA. United Nations General Assembly Resolution 194. [online]. [vid. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/content/resolution-194#:~:text=The%20United%20Nations%20General%20Assembly,not%20to%20return%20and%20for>

VOICE OF AMERICA NEWS. Reactions to the Hamas Victory in Palestinian Elections. [online]. 31. říjen 2009 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.voanews.com/a/a-13-2006-01-27-voa19/397700.html>

VOXPOT. Genocida, kolonizace nebo okupace. Co čeká Gazu v novém roce? [online]. 8. leden 2024 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.voxpot.cz/genocida-kolonizace-nebo-okupace-co-ceka-gazu-v-novem-roce/>

WASHINGTON INSTITUTE. Egypt, Israel, and Hamas: Opportunities for Progress in Gaza [online]. [vid. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/egypt-israel-and-hamas-opportunities-progress-gaza>

WASHINGTON INSTITUTE. The Oslo Accords Held Promise; Extremists Derailed Them [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/oslo-accords-held-promise-extremists-derailed-them>

WASHINGTONINSTITUTE. Hamas Ceasefire Proposal: Peace or Pause [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/hamas-ceasefire-proposal-peace-or-pause>

WILSON CENTER. Hamas: Timeline of US Sanctions 1995-2023 [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.wilsoncenter.org/article/hamas-timeline-us-sanctions-1995-2023>

Y NET NEWS. Iran's \$100 million aid to Hamas and Islamic Jihad [online]. [vid. 2024-01-12]. Dostupné také z: <https://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-5321985,00.html>

Video

STANDASHOW. Jakub Szántó: v Izraeli jde novinářům o život [online: video]. 2021 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=eq6y0wfTz10>

AKTUALNE.CZ. Jarmila Štuková: Z násilňování i vraždění [online: video]. 2021 [vid. 2024-01-12]. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/dvtv/znasilnovani-i-vrazdeni-v-etiopii-resi-valku-na-severu-ne-ko/r~59424df28caa11eb8335ac1f6b220ee8/>

ČESKÝ ROZHLAS RADIOŽURNÁL. Jakub Szántó: Hrozba terorismu je v Izraelcích hluboce uložená [online: video]. 2018 [cit. 2024-01-13]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=LWAeoY21fyk>

Sociální sítě

INSTAGRAM: Markéta Kutilová: Vysocí pohlaváři Tálibánu přiletěli Osla [online]. 2022 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.instagram.com/p/CZIKLx2riu_/?igsh=MXh3YWRuMWp6azFqMg==

SEZNAM ZKRATEK

DFOP – Demokratická Fronta pro Osvobození Palestiny,

EU – Evropská unie,

HAMAS – Zkratka teroristické organizace „Harakat al-Muqawama al-Islamíja“.

HDP – Hrubý domácí produkt,

IHH – Humanitarian Relief Foundation (Nadace pro humanitární pomoc),

IS – Islámský stát,

LFOP – Lidová Fronta pro Osvobození Palestiny,

OOP – Organizace pro Osvobození Palestiny,

OSN – Organizace spojených národů,

PA – Palestinská národní správa nebo též Palestinská autonomie,

PEST – Analýza politického, ekonomického, sociálního a technologického prostředí,

PID – Palestinský Islámský Džihád,

PR – V oblasti komunikace a marketingu „PR“ označuje „public relations“,

SWOT – Zkratka pro silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, využité v analýze,

UNICEF – United Nations Children's Fund (Dětský fond OSN),

UNRWA – United Nations Relief and Works Agency (Agentura OSN pro pomoc a práci),

USA – United States of America (Spojené státy Americké),

WHO – World Health Organization (Světová zdravotnická organizace),

SEZNAM PŘÍLOH

- Tabulka č.1 Silné stránky organizace
- Tabulka č.2 Slabé stránky organizace
- Tabulka č.3 Hrozby organizace
- Tabulka č.4 Příležitosti organizace
- Tabulka č.5 Výsledek Analýzy

PŘÍLOHY

Tabulka č.1 Silné stránky organizace

SILNÉ STRÁNKY ORGANIZACE	HODNOTA	VÁHA	VÝSLEDEK
Cíl vytvořit legitimní stát	0,12	5	0,6
Militantní křídlo Hamásu	0,08	4	0,32
Stálá podpora muslimských Palestinců	0,15	5	0,75
Civilní křídlo	0,13	5	0,65
Neustálé verbování nových rekrutů přes víru	0,05	5	0,25
Podpora ostatních arabských států	0,09	5	0,45
Džihád podporovaný náboženstvím	0,02	2	0,04
Nepřetržité šedé financování	0,08	5	0,4
Některé země Hamás za teroristickou organizaci nepovažují	0,08	3	0,24
Izraelské útoky mířené k Hamásu převažují spíše civilní oběti	0,2	5	1
CELKOVÝ VÝSLEDEK	1		4,7

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č.2 Slabé stránky organizace

SLABÉ STRÁNKY ORGANIZACE	HODNOTA	VÁHA	VÝSLEDEK
Status organizace jako teroristická organizace	0,15	5	0,75
Spor na autonomii Palestina s konkurenční organizací Fatah	0,04	3	0,12
Mediálně zkreslené informace o organizaci ve vyspělých státech	0,11	5	0,55
Kontrolovaný přísun financí a celkového zásobování	0,08	5	0,4
Vyspělost Izraele	0,15	4	0,6
Podpora Izraele vyspělými státy	0,21	5	1,05
Geografické obsazení území státu Izrael	0,12	4	0,48
Izrael má téměř dvojnásobek počet obyvatel	0,07	3	0,21
Vyváženost finanční politiky uvnitř organizace	0,04	2	0,08
Komplikovaný vztah s Egyptem	0,03	1	0,03
CELKOVÝ VÝSLEDEK	1		4,27

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č.3 Příležitosti organizace

PŘÍLEŽITOSTI ORGANIZACE	HODNOTA	VÁHA	VÝSLEDEK
Ovládnutí Západního břehu	0,2	3	0,6
Vybudování a vycvičení dobré vojenské komunity	0,15	4	0,6
Ztráta statusu teroristické organizace	0,35	5	1,75
Podpora Hamásu technologií od vyspělejších zemí	0,3	5	1,5
CELKOVÝ VÝSLEDEK	1		4,45

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č.4 Hrozby organizace

HROZBY ORGANIZACE	HODNOTA	VÁHA	VÝSLEDEK
Vnitřní vzpoura a nepokoje	0,22	4	0,88
Ukončení financování organizace	0,16	5	0,8
Přerušení dodávek energií ze strany Izraele	0,19	5	0,95
Preference politického boje Palestinského lidu	0,16	4	0,64
Ztráta strategického území Gaza	0,18	3	0,54
Zásah a zvýšený zájem západních států	0,09	5	0,45
CELKOVÝ VÝSLEDEK	1		4,26

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č.5 Výsledek analýzy

VÝLEDEK ANALÝZY	VÝPOČET
SILNÉ STRÁNKY	4,70
SLABÉ STRÁNKY	- 4,27
PŘÍLEŽITOSTI	4,45
HROZBY	- 4,26
S-W+O-T	= 0,62

Zdroj: Vlastní zpracování